

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

చతుర్థము ౧౬ }
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ నవంబరు 6-వ తేది మంగళవారము

No. 182

శ్రీ విభవనాథ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ అష్టమి

{ సంఘిక ౧౮౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారికే కేలకునేలు
జూగ్యతావత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
కాపును. సార్వభౌమనొప్పుల కారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
బాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దరకను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
దాని కరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లో నూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములకు
నొప్పులకు నంజవివంటిది.

పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన

జానము గలుగదు.

జక్కని డబ్బితో నవః సీసా 1-8 0-10-0

డబ్బన్ 1-8 రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మృదాన
తీర

10/ ఫోటో డ్యు, ఫోటో, పోస్టాయి

నమీపించుచున్నది!

15-11-28 వ తేది!

ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు ద్వితీయ స్నాతకసభకు

అన్ని డిగ్రీలవారికి కావలసిన గౌనులు, బోపీలు, హుడ్లు మావద్ద అద్దెకు సిద్ధముగానున్నవి.

సెట్టు 1 8 రు 6-0-0 లు మాత్రము.

వలయువారు యీ క్రిందివారికి వ్రాసి వెంటనే ఆర్డరులు బుక్కుచేయించు కొనవలయును.

వైండు అండుకో., బెజవాడ.

కావలెను.

ఉత్తర సర్కారులందును, సీడెడ్ జిల్లాలందును,
మా నాణ్యమైన వలబనియనుట, మే జో ధ్దు మొదలైన అల్లి
కత్తువులను ఆముట్లకు ఏకేట్లుకావలెను. కమిషన్ ధారాళ
ముగా యివ్వబడును. సెయ్యరిటీ యివ్వవలెను. దరఖాస్తులు
ఇంగ్లీషులో వ్రాయును.

Post Box No. 212, C/o Andhrapatrika.

ప్రకటన

(2046)

కోగులు వ్యయముగ వచ్చిగాని, బాబులక్కాగానాని
కోగలగలములను తెలుపును చేసినచో కోగవ్యభావము
పుచ్చుకొనవలసిన ముందు, కథ్యము, వగైరాలు వివరముగ
ప్రతిపక్షముగ వ్రాసి, పంపవలెను. (సం 2)

వాక్యము శ్రీరాజ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

అందమైన బాలిక లందరును
దీనినే ఉపయోగించుచున్నారు.

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP

2039

లిజర్లుకలము

నుమారు 100 రకములలో
తయారు చేయబడుచున్నది
మీకు తెలిసినది
జి క టి గ ల దు
మామూలు 10 ఆర్. పేజీ 100 పి.
సెల్ఫు-ఫీల్లింగు 40 ఎఫ్.

HP. 67

LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

3434

MADRAS.

దీపావళిభిక్ష

తీగొంధి ఆంధ్ర జాతీయ

మహావిద్యాలయము

భారతీయ మహాజనులకు విజ్ఞప్తి

దీపావళి రాజకీయపరమ మహా పరిశ్రమము. ద్వారక

యగమున శ్రీకృష్ణ ప్రబోధితులగు శ్రావణ, నరకమహారాజా
తో "అహింసా యోగే సహాయనిరాకరణమార్గము" అవలంబించి
జైల్లకు జోయి పిండికి, బట్టకు, దీపమునకు, కలపవలయు
దనుధర్మదీక్షను నిమగ్న విజయమునకు, రాచబొక్కనమున
తెక్కలేక పడియున్న భవరత్న రాసులెల్ల పత్తిరీపాలనా
రంభదినమున దేశీయలకు వివిధ పంచెట్టుబతులను, వా రా
నందమున దీపారాధనగా చేసికొనటయు, స్వయంపలనిన పుణ్య
దినము. కాంధిమహాత్ముడు మనకు బోధించిన త్రివిధ బహిష్కా
రములు కొనసాగించు జేయుటకు శక్తి నొసంగు నిర్మాణకార్య
క్రమమునకు ఆధారకైని దోడ్పడుదునుని ప్రతివారును శప
థము పట్టవలసిన ఈ మహావర్యునియైన శ్రావణ కృష్ణమార్గము
నకు మరలినచో మనదేశము మహాన్నతదశకు రాగలదు

కనక దేశాభిమానులగు తాము ప్రస్తుతము విదేశపు
బాదపంచాలు కొనుట యొక మన తనూలమున పరదేశములకు
బోవు వనేకతలల రూపుముల నిర్ధారక కృషియను క్రింది ఈ
మహావర్యునియొనకు రమణధారకై మన "ఏలూకజాతీయ
మహా విద్యాలయ నిధికి" దీపావళిభిక్ష నొసంగి దేశవిద్యాల
యమును సర్వకళాప్రసార్య మొనరింప సహాయపడఁవని వేడు
చున్నాము.

Durga Medical Hall, Bezwada.

దుర్గా మెడికల్ హాల్, బెజవాడ

గనేరియా మిక్సర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెగరోగములను నివారించి మూత్రము
విడుదలకల్గును గలుగు పొట, మంట, చురుకును యుంజును
లతోను విప్పికారితోను నిమిత్తాలేకడ తన్నక కుదుర్చును.
సీసా 1 కి గ 8-0-0.

మూర్ఖారిష్టము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వము యెన్ని పంప
త్వములనుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును
నెలకు పరిపూర్ణమును గ 8-0-0.

పాడలకులైలము

(3) ఈతైలము తెల్లపాడలనేగాక యితరవిధములైన
పాడలనుగూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పూర
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి గ 1.0-0.

శుక్లనష్టము

(4) ఈతైలము భవ కరీములలో జీర్ణించియున్న కాక
లను, మేవాతైలములను గలిగిగడి కరీముల బహిష్కరణ పో
గొట్టి దేశమునకు నలుమకు గలగడేసి పొట్టును నిచ్చును.
50 మృత్తులగు సీసా 1 కి 0-12-0

నదానామృతము

(5) అన్ని నొప్పులకు ఆమోఘమైనది. ఈనొప్పులు,
బెలుకునొప్పులు, పిచ్చినొప్పులు ఇది యది అనగిల, పకలవిధ
ములైన నొప్పులకు పోగొట్టును. సీసా 1 కి గ 0-8-0

కురువర్ధని

(6) ఈమందున పెండ్లుకలు దీర్ఘకాలం ఉండును.
పెండ్లుకలను స్పృశించుచును, తెల్ల పెండ్లుకలను నల్లబడునటుల
చేయును. మంచునాన గలనూనె ఉపయోగించినవారికి తేలి
యను, క్యాటలాను ఈ విధముగ పంపబడును.
నలయువారు— దుర్గా మెడికల్ హాల్, బెజవాడ
అని వ్రాయవలెను.

ఏలూక పుర ప్రముఖుల యాచార్యుని కేవలము 1921 వ
సంవత్సరమున ఈ మహా విద్యాలయము స్థాపించబడినది. ఆ
ప్పటినుండియు విద్యాలయము యాభివృద్ధి పుట్టి పుట్టి పుట్టి పుట్టి
యిది నిర్వహించబడుచున్నది. గతసంవత్సరము దీపావళి భిక్షలు
ప్రారంభించి కొద్దిగా క్రమము పనుకూర్చితిమి. దేశము దక్క
వక్కడ మహామహిరాకరణదీక్ష కొంతవరకు పనులు చున్న
వి. భగవద్గృహచే నిది తన జాతీయత నియంత్రయము గోత్య
వక, గునిరత్నై నక్షత్ర భిక్షుని గుండుచున్నది

ఇందు ప్రస్తుతము 11 తరగతులున్నవి. పై తరగతుల
విద్యార్థులు ఆంధ్రము సంస్కృతము ఇంగ్లీషు హిందీ భాషలందు
చక్కని సాహిత్యపాటవము గలిగియున్నాడు. కొందరు యువ
కులు నిరంతరం క్రింద కృషి పల్చి కవిత్వ చిత్రలేఖన కళాకా
శిల్పము వార్షియ చున్నాడు. శుద్ధి తమగతు త్వరితముగను నూ
లునడుకటయందు దేశీయపదాలని వ్యాయాసాధకము లాన
దప్పటయందు నిపుణులై అయా పోటీ కరీకులందు మేలైనవి
మానుతు లందెన యువకులు కొంతయున్నారు. హిందీ సాహి
త్య వస్త్రోత్సవము వారి వివిధ పరీక్షలకు బోయి యేట కొం
దరు విద్యార్థులు కృతార్థులగుచున్నాడు. ఆర్యగృహవర్ధనీ కరీ
కులందును భగవద్గృహపరీక్షలందును విజయము గలనీయుములగు
బహుమతు లందెన విద్యార్థులు ముడికొందరున్నాడు.

మహాన్నతము విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగ ఉరుగు భా
షామూలమున విద్య నేర్పబడుచున్నది. ఉచితాయుర్వేద చికి
త్సాలయము స్థాపించబడి విద్యార్థులకు మంచి యశభజ్జానము
అలభింపుచున్నది. నిపుటి యాయుర్వేద కళా సరితాభివృద్ధి
జెందుచున్నది. ఇందలి విద్యార్థుల యే డభిలాషులైన భిక్ష
వికారద పరీక్షలకు తయారగుచున్నాడు. ఇంకను ఈవిద్యాల
యాభివృద్ధి కర్తవ్యపరములగు పనులు కొన్ని ధనముచాలమిచే
కొనసాగక నిల్చియున్నవి. త్వరిత చిత్రలేఖనకళాను విశే
షాభివృద్ధి నందింపు సంకల్పము గలదు. భారతీయమహాశయము
దాతృత్వముచేతనే యిది జలజలపలసియున్నది

మధ్యమును మహావి:—పరీక్షలు జరిపి, గెల్పొందిన
విద్యార్థులకు బిడములు, బహుమతులు, యోగ్యతాపత్రములు
నొసంగునట్టి జాతీయవిద్యవిద్యాలయ మొకటి యాంధ్రముండల
మున లేనట్టి కొంతచే జనాకర్షణము గాబాలక జాతీయవిద్య
మండలి వర్ధించుచున్నది. దానశీలరగు భారతీయులు దీపా
వళిభిక్షలు దయచేసి యేటెట దగినంతరాబడి వచ్చు పదపాద
ము చేసినచో దైవకటాక్షమున ఈ మన విద్యాలయ సర్వ
రాభివృద్ధి చెంది యాంధ్ర జాతీయవిద్యవిద్యాలయముగ జేయ
బడుట కవకాశము లభించును అందువలన నిది సర్వకళా
ప్రసార్యమై వెలయుటేగాక ఆంధ్రరాష్ట్రమును జాతీయపాఠ
శాలలు వివిధ 'బతులుదేరి ఒకే విద్యాలయధానమున కట్టడిట్ట
ముగ బనిచేయుటకు వీలగును. ఈ కర్తవ్యనిర్వహణాంతరమే
జాతీయ భావ వ్యాప్తిచే పరివ్రతంకమై ఆంధ్రదేశ మత్పంత
గౌరవావృద్ధ మగుట సభవమగును. కావున రాజకీయముగ
మహావిప్రవంతము లగు ఈ కర్తవ్యనిర్వహణ—దీపావళిసంఘ
యాధారకై దీపావళి భిక్షలు దయచేసి దేశాభివృద్ధయమునకు
దోడ్పడుట లెల్ల వారును ప్రార్థితులు.

దేశాభిమానులగు పుణ్యశీలరు తమ యూభ్యుతులందును
పరిపర గ్రాహులందును దీపావళి భిక్షలు పనులు చేసి మన
యాగ్యద. ద్వారా విద్యాలయాభివృద్ధిచేత బంపినచో వందన
పూర్వకముగ గైకొని విద్యాలయానికి జమకట్టింది సకాలమున
రేపిదులు వంపుదును.

దండు నారాయణరాజు, (ఉపాధ్యక్షుడు)
నేల రామకృష్ణరావు, (ప్రధానాచార్యుడు)
తమ్మన మణిగంగం (అంతరంగ సభా కార్యకర్త)
మోతే గంగరాజు (అధ్యక్షుడు)
హి-1 నేల జోగయ్యశర్మ (కార్యకర్త)

ప్రాసెనరు శంకరరావుగా
కార్తెకార్మ గ్రాండు నర్కసు
ఏలూరులో 7-11-28 తేది

నుండి 4 దినములవరకు
ప్రదర్శింతురు
సింహములు, పెద్దపులులు, ఏనుగులు,
ఎలుగుబంటులు, వశువులు మున్నగు
వాటి ఆదృతపనులు చూడతగినవి.
బి. ఐ. సి. స్థాయము, జనరలు మేనేజరు

దీపావళి భిక్ష

శ్రీతిలిక్ జాతీయపాఠశాల-కావూరు

(రేపల్లె తాలూకా గుంటూరు జిల్లా)

మహాశయలారా!

ఈజాతీయ విద్యాలయ 1923 వ 11-12 సం॥ సంవత్సరము
ఆంధ్ర మహాశయల సహా మహాభివృద్ధిములకు ఇంతవరకు
యధారకై జాతీయవిద్యాలయ గావింపుచున్నది. ఇట్టి పాఠశా
లలు నేడు మనకు దు నిద్రాగములై యున్న జాతీయశక్తియు
మరల మెల్కొల్పి విశ్వ కల్యాణమున కెంతయు దోడ్పడగల
పనులతో సంజయములేదు.

ఈసంవత్సరం నేటిది 1400 రూపాయలవరకున్నది.
ఇందుగడుపచురులను సహాధ్యాయులు 5 నుక కలగు. విద్యార్థు
లు 100 గురకు విందియున్నాడు. వీరికి తెలుగు, ఇంగ్లీషు,
హిందీ, భాషలును, అవసరములగు నితరవిద్య యములును గలవ
బడుచున్నవి.

ఇంతవరకే విద్యాలయమునకు రు 12287-1-9 లు మూల
ధన మేర్పడియున్నది. ఇంకను మూలధనము నభివృద్ధిపఱచి
పరీక్షము, ఉన్నత విద్యలు, ప్రవేశకెట్టులవి చున్నాము.

ఈ సంవత్సరము తెక్కలము విద్యార్థివృద్ధియు నేటే
ట దేశభక్త గొల్లపూడి నీతారామకృష్ణగారిచే బరిష్కరింపబడు
చున్నది.

ఉదారశీలరగు శాంధ్ర మహాశయములు పెక్కుండు
విశేషముగ దోడ్పడినగాని మామూలములు నెరవేర
జాలవు.

కావున దాము జాతీయపర్యవేషమున దీపావళి సంధ
ర్పమున ఈజాతీయ పాఠశాలకు యధారకై విరాళము లొసంగ
ప్రార్థితులు.

అన్యథును — తుమ్మల నాగయ్య.
సంయుక్త కార్యదర్శి:—తుమ్మల బసవయ్య నాగ
ళ్ల అమ్మయ్య.
కోశాధికారి — గడ్డిపాటి వెంకటరత్నం
ప్రధానోపాధ్యాయులు — పర్తిపూడి రామచంద్ర
రావు బి. ఏ.
గోవాడ రంగనాయకులు
తుమ్మల నీతారామ మూర్తి చౌదరి.

నరకాసురవధ

దక్షిణ ఇండియా వర్తక సంఘము శాఖ్యకాళివారు నిన్న
సాయంత్రము 6 గంటలకు విక్రయము జల్లికహంసందు పర
సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి సమక్షమున నరకాసురవధ
యను నాటకమును తెలుగు ప్రదర్శించిరి. వర్తముచే సభ్యులు
తక్కువ వచ్చియుండిరి. శ్రీ కృష్ణపాత్రము బ్రహ్మజోష్యుల
పాటల నుబ్బారావుగాడును, నర్మనామకని పాత్రను చల్లా
లక్ష్మీనరసింహారావుగాడును, సర్వభూమపాత్రను ముప్పిడి జగ్గ
రాజుగాడును, మణిగ్రహపాత్రను గుడిపాటి శ్రీ రామమూర్తి
గాడును, ఇంద్ర పాత్రను నుడిపాటి రామారావు
గాడును, ఊర్వశి పాత్రను రాయప్రోలు సర్వ నారా
యణగారును ధరించిరి. నాటకము యుత్తమున బాగుగ నే
యున్నది. గ్రంథగ్ర రచితములై లక్ష్మీ నరసింహముగారై
వర్తము వారి నాటక రచనయే నటించుచున్నది ఎట్టి నాటకమును
గన్నట్లు నీయకందను. శ్రీకృష్ణుడు సర్వభూమ మణిగ్రహులు
నాటకర కై తోడ్పడి శ్రీకృష్ణ ప్రవేశసాహిత్రులై యుండిరి.
ఈ నాటకసంఘమునకు పర సి. పి. రామస్వామి అయ్యగ
ారు గౌరవాధ్యక్షులుగ నుండి పరీక్షించినయి, గా
రామదాసు పంతులుగారు బ్రహ్మజోష్యుల నుబ్బారావుగారి
పారిశ్రాంధ్ర శ్రీ కృష్ణవేషమునకు మెప్పు యుగమున్న పకకయి
నొసంగవలగనియు సభాసలి తె: బడిన. నుబ్బారావు
గారి ప్రతిభ పారిశ్రాంధ్ర శ్రీకృష్ణవేషమునకు శ్రీ కృష్ణపాత్ర
యందు గన్పించినది. శ్రీ నుబ్బారావు గారు మున్నునూడవచ్చి
మరల దిశెబ లో నాటకములకు ప్ర ప్రవేశదినయి తెలుప
బడిన. ఆంధ్రులు వీరికి తమ మున్నునూడవచ్చి వరగాక!

WANTED.

Applications are invited for Supervis
posts for Ellore, Tadepalligudem, Nidadavol,
Rajahmundry, Peddapuram, Pittapuram, Bli
mavaram, Narasapur and Razole taluqs, from
men of experience and good status on a pay
of Rs 50—5—75 plus Rs. 25 fixed travelling
all owace per mensem on guaranteed business.
None but those who can invest Rs. 150/ in the
shares of the Company need apply to.
The Organising Inspector
The Mysore Agricul tural
Dairy Farm Co. Ltd.,
Amalapuram, East Godavary Dt

స్వతంత్రముగల దేశములలో నుండువారికి స్వేచ్ఛ

జేమ్సు అల్లెనుగారి లేఖలోని భావము

స్వాతంత్ర్యముగల దేశమునందు దేశమునందుగూడ నిజమైన స్వేచ్ఛ యొకను కలుగలేదను విషయమును మనకు జ్ఞాతము చేయుట కొక విషయము జేమ్సు అల్లెనుగారు నుడివిన యొక వాక్యమును గూడ వ్రాసి వుండును.

అంతరంగికముగ తరచి దానై యధార్థముగ నుండుట నలననే బాహ్యముగ గూడ వరచి డనము కలుగుచుండును. నిజముగ నది అంతరంగిక భావమే బాహ్యముగనునది.

అని జేమ్సు అల్లెనుగారు వ్రాసినది. మనము ఒక కాలావధికి యెంతవరకు అంతరంగికముగ స్వేచ్ఛబడయగలిగియుండుమో దాని కనుగుణముగా బాహ్య స్వాతంత్ర్యమును ఆ కాలావధికి మనము బడయవచ్చును.

రైతాంగము

నరిపాదకుడు

శ్రీయుత బి. టి. నరసింహాచార్యులుగారు

అత్యవసరముగా వెలువడిన మొదటిసంఖ్యక నందుకొంటిమి. ఇందుగౌరవనీయులగు వేదవేదపు రామదాసువంతులుగారు వ్రాసిన వ్యవసాయపు రాయలుకమిషను అను వ్యాసమును, యుత బి. రంగనాయకులుగారు (అక్కపర్లు) వ్రాసిన రైతుల ఆర్థికస్థితి అను వ్యాసమును, ములబద్దము కడుపు ఉబ్బకము, గత్తము, ఎరువు, పొగాకు వైరు, వరిచేలిలో పొకుడు, వైరలను మార్చుట, పశువులకు రేచికటి, విద్యుచ్ఛక్తితో భూసారమును కనుగొనుట మున్నగు మంచిమంచి వ్యాసములు గలవు.

మాజీజరు రైతాంగము, తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాసు.

దక్షిణ ఆంధ్ర మహాసభ-మదరాసు

కార్యనిర్వాహక సంఘము

నిన్నటిదినము సాయంత్రము 5 గంటలకు ప్రైవేట్ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు, చెన్నపురి ఆంధ్రమహాసభను నందు సమావేశమయిరి. నిన్నటి కార్యక్రమములో సంఘసభ్యులందరూ పాల్గొనిరి. శ్రీయుత అన్నావర్మకు వేంకటాచలం కంతులు గారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

సాధు వరదరాజువంతులు

కార్యదర్శి

16 చంద్రభానుబిధి, కొమలేశ్వరంపేట.

మద్రాసు పార్లమెంటరీ కమిటీ

నిన్నటి సమావేశము

మద్రాసు, నవంబరు 16:— మద్రాసు పార్లమెంటరీ కమిటీసభ సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారి యధ్యక్షతక్రింద నిన్న సెక్రటేరీయటు నందు జరిగెను. రెండుగంటల సేపు చర్చజరిగెను. సభ సమావేశముగా జరుగబడెను. రాష్ట్రీయ భారతదేశ క్రభుత్వముల వారు నైపును సంఘమున కంపిర మొమొరాండముల గురించి ముఖ్యముగ చర్చ జరిగెనని తెలియుచున్నది.

ఈ రాష్ట్రీయ కమిటీకి రాజ్యాంగవిధానమున నెట్టిస్థానముకలదో, నైపునుసంఘమువారు ఆకరునివేదికను తయారుచేయుటలో నీ కమిటీవా రెట్టి యావయోగకరముగ కార్యమును చేయగలుగుదురో యను విషయములగుంచి వలపును క్రమించుచున్నారు.

వ్యవసాయపరిశోధనము

బి. విశ్వనాథ్ గారి యుపన్యాసము

భూతత్వము-ఎరువులు

చెన్నపురి క్రభుత్వ వ్యవసాయసంస్థానిక కాన్ఫరెన్సు గు బి. విశ్వనాథ్ గారు, మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము వారి యా జమాన్యమున వ్యవసాయ రసాయనిక పరిశోధనల గురించి అయిదవ యుపన్యాసమును గత శుక్రవారము సాయంత్రము చెన్నరాజధాని కలాశాలయం దొసగిరి.

ఈ యుపన్యాసమున విశ్వనాథ్ గారు, రేపడి భూముల గుణములు, రైతులు జేయు ఎరువు సమగ్రము, భూములలో ప్రవేశించి ఎట్టి మార్పుల నొనర్చునదియు, భూమి ఎరువులలో నెక్కికొని, అసంపూర్ణములట్టి వైపుల రైతులు అనుజేయు నదియును వివరించిరి. ఇందుకుగా నుపన్యాసము క్రభమున రేగడి అణువుయొక్క నిర్మాణమును తెలియజెప్పి, చిత్రపటముల సహాయముతో బోధపరచిరి. ఈ యుపన్యాసము, ఎరువుల యందుండు కొన్ని పదార్థములు లోనికిగొని పురికొన్ని పదార్థములను మరికొన్ని పదార్థములలో లీపింపజేయు జేయును. ఈ విధముగ లీపమైన పదార్థములను రైతులు ఉపయోగించుకొనును. రేగడ నిర్మాణమును గురించియు, దాని గుణములగురించియు ఇంతవరకు కాన్ఫరెన్సు యెప్పు అభిప్రాయము లిటీవలి పరిశోధనలవలన ఎటులమారినదియోను వివరించి, పాలముయొక్క భౌతికరసాయనికగుణములలో చాలవరకీ రేగడయే కారణమని నుడివరి.

ఉపన్యాసములముగించుచు భూమిలో, రేగడవిభాగము నుగురించియు, దానిశక్తులగురించియు ఇంతవరకుగని తెల్లినవిషయములను సంగ్రహముగవివరించుచు, ఈ విషయమునుగురించి, రైతులలో సరియైనవిజ్ఞానము వ్యాపింపజేయుట చాలఅవసరమని నుడివరి. తుదకు ఉపన్యాసకలు, పాలములలో జేయబడు ఎరువు లేయేవిధముగ, నైపులకు దోడ్పడునదియు వివరించి అందులో కొన్ని ముఖ్యముగా, అమ్మోనియంసోఫేటు, పొటాస్ సాల్టులు, ఫాస్ఫేటులు, నైట్రేటులు మొదలగునవి చేయు పనులను వివరించిరి. సోడియమునైట్రేటు, భూమును చవుడు భూములుగా నెటులచేయగలదో తెలిపిరి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జవాబు వ్రాయుటకు రూ 1-0-0 నై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. గాంధీ జ్యోతివనిలయం, తిరువల్లి.

అత్యవసర కుమ్మకులధ్యాంత భాస్కరం

నమస్తే జ్యోతివనిలయం అమ్మోనియం సోడియం గుణములేదని రుజువుచేయుచు 1116 బహుమానము కుమ్మకుల పొలిటి సంఘిగా వక మహా తుష్టివల్ల మా సంస్థానమునకు సమర్పించబడి అసంఖ్యాకములైన కుమ్మకులను నశింపజేసి, మా ఆక్రమణమునకు కీర్తిదచ్చిన యోగ్యతా పత్రములకు

వివరములకు నేడే వ్రాసిన మా అత్యవసర కుమ్మకులధ్యాంత భాస్కరమును కేటలాగును ఉచితముగా నంపబడును. దానికి ప్రకటనలకు మోసపోకుడు.

టి. వి. రాఘవాచార్యులు, జమిందారు, శ్రీరాఘవాచార్యుల వ్యవస్థాపకము, శ్రీరాఘవాచార్యులు, తూర్పు గోదావరిజిల్లా,

వరదలనంపలు, వరదలనహాయనిధి

(స్వకీయవిలేఖరి)

వారావరణము

కాకినాడ, నవంబరు 5—నిన్నటినుండియు వారావరణము ముప్పు ప్రారంభమయ్యెను. ననుపటి ఉక్కుగా నుండు నీటికి బదులు వ్యూహగా నరి ప్రారంభమయ్యెను.

వరదలనంపలును సహాయ ప్రయత్నములు

వరదల సహాయకేంద్రసంఘము స్థాపనకు గురై డనే తన విధాన మువలంబించుటకును ధనమును ప్రోగు చేయుటకును ఉద్దేశ్యమును ప్రభుత్వము యితర ప్రభుత్వములు నలుపుచున్నది. కార్యదర్శియగు శ్రీ సాంబమూర్తిగారు శనివారము సాయంత్రమున రాజసుహృద్దవరములో శ్రీ శ్యావతి సుబ్బారావుచేతులుగారి యధ్యక్షతన జరిగినసభలో ధనసహాయమునకై హెచ్చరిక చేసిరి. రెండు మాస వరదల రూపాయలవరకు చందాలువేయఁజేసు సానికలై ప్రయత్నములందరును చందాల సమాఖ్యను గురించి ప్రయత్నములు జరుపుచున్నాడు.

గత శనివారమున మద్రాస్ రాష్ట్ర సహకార యూనియను యొక్క యువ ర్యేంట్సు ఆఫ్ ఇండియాసొసైటీయొక్కయు కార్యదర్శియగు శ్రీ ఎ.కె.కంటకుబ్బయ్యగారి యధ్యక్షతన జరిగిన గ్రామపరపతిసంఘ కార్యదర్శుల సమావేశమున ధనసహాయమునకై హెచ్చరిక గావించబడినది. వరదల సహాయమునకు సాధ్యమైనంత గొప్పగా విరళములు వసూరించవలసినదని తీర్మానించబడినది.

ఈసభయందు యితరతీర్మానములుకూడ చేయబడినవి. ముగింపుపొందిన అవ్వలకు ప్రత్యేకముగ రిజిస్టర్లు తెట్టవలెననియు, ఆ సభి వివరములఁజేర్చి సాంబముట్టి తయారుచేయవలెననియు, యూముదలను తీర్మానించును. ప్రతి సాంబముట్టిని కార్యదర్శిగారినుండి అధికముగా చక్కగా జరగుటకుగాను వేతనముగాను సమాప్తము చేసికొనవలెనని తీర్మానమును చేయబడినది.

శనివారము మధ్యాహ్నము జిల్లా ఫెడరేషను డైరెక్టరు మీటింగు జరిగినది. శ్రీవృందేహదేవర సత్యశారాయణగారి యధ్యక్షత నుపహించిరి. వలదరాధితుల సహాయము నిమిత్తము కేంద్రసహాయసంఘమునకు విరళములు పంపవలసినదని కోరికలెల్లంజరము హెచ్చరించుచు ఒక తీర్మానము చేయబడినది.

ఇతర తీర్మానములలో, ఫెడరేషనునందును యూనియనునందును, ఉద్యోగములనుచేత కోఆరేషన్ సొసైటీల దివ్యుట్టి రిజిస్ట్రేషను అక్సెప్టెంట్ రిజిస్ట్రేషను కోఆర్డినేషన్ సొసైటీలనుచేత కలదు. యూనియను బడ్జెట్టు ఆమోదించబడినది.

నిన్న సాయంత్రము రామచంద్రపురములో శేషవల్ హైస్కూలునందు ఒక సభ జరపబడినది. అక్కడను చాల మంది కోఆరేటర్లుకలరు. శ్రీ చింతూరి శేషగిరిరావు పంతులుగారు ప్రధానధ్యక్షులుగా నుండిరి. ధనసహాయమునకును, వరదల గ్రామములందు పనిచేయుటకు స్వచ్ఛంద సేవకులకును హెచ్చరిక గావించబడినది ప్రతి పరపతిసంఘమువారిని విరాళముల నివ్వవలసినదని కోరబడినది. శ్రీ కె.కె. వెంకటరత్నంగారు (ఎ.ఎ.సి.సి. కాలాకాబోర్డు (పెండెంబు) శ్రీ విశ్వేటి సత్యశారాయణగారు జిల్లాకాంగ్రెసువము కాంగ్రెసు వరదల సహాయసంఘమునకును అధ్యక్షులు. శ్రీ నరసింహదేవర సత్యశారాయణగారును, డాక్టరు బాలాకోడేటి గురుమూర్తిగారును ఉపవ్యవస్థాపకరులు.

ఈసభయైనదిపత్ర కేంద్రసంఘ కార్యదర్శులైన శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తి దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు రామచంద్రపురంవచ్చి ప్రముఖులందరితో కార్యక్రమమునుగురించియు ధనసహాయమునుగురించియు సంప్రదించిరి. రాత్రి తిరుగ కాకినాడుకువెళ్లిరి. డాక్టరు గురుమూర్తి విశ్వేటి సత్యశారాయణగారు రాజసుహృద్దవరమునకు వెళ్లిరి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు గ్రామపురేషన్ కార్యమెట్టు ఎంతవరకు జరుగుచున్నదియు పరిశీలించుటకు యాజిల్లాకు వెళ్లిరి.

గొర్రెపూడి అక్విడక్టు

శ్రీ చాళి రామసోమయాజులుగారు (కాకినాడ) రాబోవు కాసంసభయందు ప్రత్యుత్తరములకై గొర్రెపూడి అక్విడక్టునుగురించి శ్రేష్టలవారికి, ఈ అక్విడక్టుపగల 12 వ్యయములలో నాలుగేగ నిండవలయుననుటయు తక్కినవి మేటజేసికొ

జలుబును గురించి ఆశ్చర్యచేయుకుడు

వెప్పేవల్ల వెంటనే నయమొనర్చుకొనుడు

జలుబువచ్చుటకు ముందు సూచనలను గమనింపుడు. ఒళ్లు ఒలుకుట, కళ్లు నీళ్లుకమ్ముట, తల దిమ్ముగానుండుట, ముక్కులు బిగ్గెనుకొనిపోవుట, గొంతు నొప్పిగానుండుట మొదలగునవి అగుపడిన వెంటనే వెప్పేను సేవించుడు.

వెప్పే మిగుల గుణకారి. చిన్నబిల్ల అద్భుత పని యొనర్చును. దగ్గులను పారద్రోలును. గొంతునొప్పిలను తగ్గించును నొప్పిగానుండు భాగములకు వెంటనే నువ్వమనము గలిగించి, హానికరములైన క్రిమును సంహరించును.

మీరు వెప్పేబిల్ల నొకటిని తీసి నోటిలో వేసుకొనుడు. అందుండి వెడలు పొగబిందువులు శ్వాసముతో కలసి నాళములన్నిటికిపోవును. శ్వాసకోశములలోని భాగములకు కూడా పోవును.

వెప్పే నువ్వమించుటయే కాకుండా, వ్యాధిని నిర్మూలముచేయును. ఎట్టి విషదగ్గునైనను వెంటనే ఆపును. కఫమును తెగగొట్టి శ్వాస కెట్టి అడ్డంకులు లేకుండచేయును.

ఈ కరుణములో శ్వాసకోశము, హృదయము, గొంతు నాళములలో గలుగు బలహీనమునకు, వ్యాధులకన్నిటికి వెప్పే నువ్వయోగించుటకంటె, నిరపాయకరమైన దేదియును లేదు. గొంతునొప్పి, దగ్గు, పడిశము, ఉబ్బసము లంగళ్లన్నిటియందు మొదలగు వ్యాధులు రాకుండ నాటకపరచుటకు వెప్పేయే శరణ్యము.

గొప్ప అద్భుత నివారిణియై
చిన్న బిల్లయందు దివిడియున్నది.

పెప్పే PEPS

నిపోవుటయు నిజమేకా? అందువల్ల చుట్టుతక్కుల గ్రామముల భూములు వంటలు గొర్రెపూడినుండి వెళ్లిపోవరకు తుల్యభాగములకాలవ నందియున్న ప్రాంతములన్నిటికిని ప్రతిసంవత్సరమును ముంపు సభవించుచున్నచో ఇంజనీరింగు, రివిన్యూడిపార్టుమెంట్లకు యీ అక్విడక్టు చూచుచేయవలసినదనిగాని తీసికేయవలసినదనిగాని మనవులు పంపుకొనబడెనా? ముంపులేకుండ చేయుటకు ప్రభుత్వము ఏదైనా విధానము నాలోచించుచున్నారా? అయితే, ఎట్టిసిరిలోనున్నది?

కర్నూలుమండల ప్రథమార్థ వైశ్యమహాసభ
1928-వ డిసెంబరు 1, 2, తేదీలలో కర్నూలుజిల్లా, కంభము తాలూకా, బేస్తవారము పేటలో జరగును.

ఆహ్వాన సభాధ్యక్షుడు.—జవ్వాజి శేషశ్యామశ్రేష్ఠి,
ఆహ్వాన సభాసభాధ్యక్షుడు.—ఉడుత వేంకటరామయ్యశ్రేష్ఠి.

బాలకవి సిద్ధాంతి జవ్వాజి సుబ్బారాయగుప్త,
కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర స్త్రీల సభ

శ్రీమతి నల్లమూర్తిశ్యామ్ కన్యగారి యాధిపత్యమున గతనెల 28 వ తేదీన నర్సాపురంలో జరిగిన గోదావరిజిల్లా మహిళాసభలో నీక్రింది తీర్మాన మొనరింపబడినది. సంద్యాలలో నవంబరు నెలలో జరగబోవు ఆంధ్రమహాసభలతో బాటు ఆంధ్రమహిళా సభ నొక జాబినికూడ సేర్పాటుచేయుటకు, సరకు ఆంధ్రసభల యాహ్వానసంఘము వారిని కోరుటకు తీర్మానించడమైనది.

రావున సంఖ్యల ఆహ్వానసంఘమువారు దయచేసి పదవ ఆంధ్రమహిళా సభను తదితరసభలతో పాటు జరగజేయవలెను.

ది. రామలక్ష్మి,
నర్సాపురం, కార్యదర్శి.

మదరాసువార్త

తూర్పుతీరపు వరదల ఘాటు:— ఈనాడు నిజాం ప్రభుత్వ మదరాసుగవర్నరుగారు రూ 250 లక్షల మొత్తం

మదరాసు హైకోర్టు వేసవి సెలవులు:— వేసవి సెలవు మదరాసు హైకోర్టు 8-5-29 తేదీ నుండి 18-7-29 తేదీ వరకు మూసివేయబడును. ఈ సెలవు కార్యచరణలను చూడటకు క్రమశిక్ష విధిస్తు గావించబడును.

మచిలీపట్నము నోబుల్ కాలేజీ:— ఈకాలేజీ ప్రాథమికవిద్యను దినోత్సవము ఈనెల 17 తేదీన జరుగును. ప్రెసిసిపాలుగారు తదితర కళాకారాద్యులను క్రొత్త గ్రామీణులకు ప్రాథమికవిద్యను విందొసగెదరు అని ప్రకటించి ప్రెసిసిపాలుగారు ప్రాయశ్చయిస్తారు.

రాకపోకలు:— గౌ. జి. చాంద్ గారు పోద నూరుకు, సి. వి. వెంకట్రమణియ్యంగారు కోయింబుత్తూరుకు గతరాత్రి మదరాసునుండి పయనమై.

న్యూజేంటు గ్రాంటుగారు శ్రీశైలమునకు మద్రాసు నుండి.

యుద్ధవిరామపు దినము:— యథాక్రమము యానవత్సవమునాడ 11-11-28 తేదీన జగలు 11 గంటలకు ప్రారంభించి రెండుమినిట్లు పనులన్నియు శాపివేసి యుద్ధమున మరణించినవారిని స్మరింపవలెనని చక్రవర్తిగారి కక్షాజనిచ్చిరని యొక ప్రభుత్వ ప్రకటనము వెలువడుచున్నది.

మదరాసునందు ఈనెల 11 తేదీన పోర్టులో నొక ఫిరంగి ప్రేల్చబడును. ఆనాడునందు 8 గంటల కొక ఫిరంగి ప్రేల్చబడును. క్రైస్తవమతచేతలయనులందు 10-55 గంటలనుండి 11 గంటలవరకు గంట వాయిదబడును. శిథిలందు ట్రాముబండ్లు ముగ్గురువి 11 గంటలకు ఎప్పుడున్నవి అప్పుడనే ఆపివేయబడును.

రెడ్ హిల్సు సరస్సు:— తాంబరంపాకనుండి రెడ్ హిల్సు సరస్సువరకు గల అక్షర్ పల్లె చానలును పెడల్పుచేయువని బాదాపుర పూర్తియైనది. ఈ పనికి రూ 90,000 లు ఖర్చు అయినట్లు, రెడ్ హిల్సు సరస్సు క్రిందనుండు భూములకు తీసికొని మదరాసు నగరమునకు నీటి సప్లయకొరత అప్పుట నిరుపయోగము విషయము ఆలోచించబడుచున్నది. (ప్రీ ప్రెస్.)

నూలు పోటీపరీక్ష

(దీపావళినాడు నెల్లూరులో జరుగును)

రాగల 11-11-28 తేదీన దీపావళిపండుగ వచ్చుటవలన రాత్రి పురీషమున వృద్ధిపొందించునట్లేముతో నెల్లూరులో కాంగ్రెసుతరపున నూలు పోటీపరీక్ష జరుగవలెను. దీపావళిపండుగ సాయంత్రము పూర్వం 4-30 గంటలకు తిప్పరాజువారి సక్రమందు నూలు పోటీజరుగును. పూర్వం 12 సంవత్సరముల వయసుగల బాలికా బాలకులమాత్రమే యందు పాల్గొనవచ్చును. పోటీకారులు తమరాత్తుములను, కడుపును, తీసుకురావలయును. ఏమలు కాంగ్రెసువారే సప్లయచేయుదురు. పరీక్షయందు క్లాస్సుముగా వరుసవారికి ఉచితమున బహుమతు లీయబడును.

గాన బాలికా బాలకులను ప్రోత్సహించి పోటీపరీక్షకు పంపవలయునని ఇందుమూలమున కోరడమైనది.

టి. ఏ. పద్మనాభయ్య, నెల్లూరులో కాంగ్రెసుపిట్టీ కార్యదర్శి.

పశ్చిమకృష్ణా జాతీయోపసంఘము, బెజవాడ ఈనెల 12 తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు గంద్యాలలో జరుగవచ్చు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభకు ప్రతినిధుల గెస్టుకొనుటకు మండల కాంగ్రెసు సంఘసభ బెజవాడలో శ్రీ అయ్యచేర కార్యకర్తలరావుగారి ఇంట్లో జరుగును. పశ్చిమకృష్ణా జాతీయోపసంఘమునకు గెస్టుగారు 12 తేదీన కల తమదరఖాస్తుల నందజేయ గోరెదను.

గో. వెంకటేశ్వరరావు, కార్యదర్శి.

న్యాయస్థాన వార్తలు

హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సు

ద. ఇ. ర. సమ్మెనాయకుడు నిర్దోషి యని విడుదల చేయబడుట

ఇటీవల జరిగిన గొప్ప ఇండియా రైల్వే మ్యేజిస్ట్రేట్ కేసులలో నొకటి రగు జే. మాచియ్యదాసు అను నతనిపై గావించిన బడి న శ్రీరాజగోపాలాచంద్రుల హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సులో న్యాయమూర్తి డేదాసుగారి తీర్పును తీర్చుచున్నది. ఈ కేసు 9 మంది ధర్మము గల స్నేహలు జారీ సహాయముతో విచారించబడెను.

జూలై 20 తేదీన నెం 114 కు పోస్టుసెంజరు రైలుబండి కోడంబాకమునుండి ఎగ్జూక్యూషన్ జరుగుచుండగా, రైలుపట్టాల కడ్డముగా ఇనుపకమ్మ నడ్డుపెట్టినది జే. మాచియ్యదాసుపైని రైల్వే ఆఫ్ఫీస్ 126 (ఎ) సెక్షన్ క్రింద శ్రీరాజగోపాలాచంద్రుల మద్దాయి తాను నిర్దోషి ననెను

ప్రభుత్వమువారి న్యాయవాది పోలీసువారి తరఫున వాదించుచు, మద్దాయి శాగవట్టు మునుండి వచ్చెననియు, 20 తేదీన ఎగ్జూక్యూషన్ స్మార్టుకువద్ద పెద్దకార్మికులసభలో నువ్వనీ సించె ననియు నుడివిరి. ద. ఇ. రైల్వే వాడు డబులులైన వేయించుటచే రైలు మార్గము పాడుగునను, రైలుపట్టాలు వేయబడి యుండెను. మద్దాయి నలుగురు అయిదుగురు యితరులతో గలసి, ఒకరైలుపట్టాను ఎత్తిరెండు మార్గమున కడ్డముగా వేయించుటగా చూచిన సాక్షులు గలరు— అని రైలుపును ప్రభుత్వ న్యాయవాది పిమ్మట ప్రాసిక్యూషన్ తరపున సాక్షుల విచారించెను.

పిమ్మట మదాయి వ్రాతమూలముగ వాఖ్యాల కల సగును, తమ సంఘమువారు మొదటి నుండియు దొర్లన్య రాజా త్వ సిద్ధాంతము నవలించి, తని చేయించుడి రనియు నిరుపేదలగు కార్మికులకు మంచికేరనములు, మంచిండి, కట్టుకొనలుట బట్ట లభింపజేయుటయే తమ సంఘమువారి యాదర్శమనియు నుడివెను.

ప్రభుత్వ తరపు న్యాయవాదియు, మద్దాయి తరపు న్యాయవాదియు తమ వాదనల గావించిన పిమ్మట న్యాయమూర్తి ఇరు వక్తములవాదనల సంగ్రహముగ జారీ తేగించెను.

జారీ, గొప్పలోనికి బోయి కొంచెము నేపు ఆలోచించి, మద్దాయి నిర్దోషి యని యేకగ్రీవముగ నిర్ణయించిరి. న్యాయమూర్తి జారీనిర్ణయము నంగీకరించి మద్దాయి నిర్దోషియని ప్రకటించి విడుదల జేసిరి.

కేవల విలాసమునకు నవ్వులాటకు చేసిన తీర్మానము

డాక్టర్ బి.సెంటు ప్రకటన

ధీర్జీ, నవంబరు 5:— నేను కాంగ్రెస్ సభను వదలవలెనను. ఆసభకర్మకు తే పోయింబులవలన వదలవలెను. దాని కార్యక్రమమునకు వ్యతిరేకముగా ప్రచారముజేయును. కానివికముత్తముతో నొకమార్గమునొక్కిన అభిలషకునభివంతి సభలో నేను పాటుబడుటకు చాల సావకాళముకలదు. అధినితే గమ్యస్థానము చేరవరకు అభిలషకు సభ స్థిరపాపమును చాల్చునని తలకును.

నాతీర్మానము నామోదించువారే లేకపోయిరి అభిలభాతర కాంగ్రెసు సంఘసభలయందు నాకు ఆకర్షణములేదని యీసభలో నాకు చాలకష్టము కలుగజేసినది. సభవారు కేవల విలాసమునకు నవ్వులాటకును తీర్మానములు చేసినట్లున్నదిగాని, కార్యచరణ తత్పరతైనట్లులేదు.

తీర్మానములో ఆంగ్ల భాషతో సంబంధములు లేక సంకెపరకు నిజమును స్వేచ్ఛయించెనని తీర్మానింపబడెను. దానికి నేను సవరణ ప్రతిపాదించిరి, దానికి ఆమోదము లేకపోయెను. బాధ్యత వహించినసభయు కాంగ్రెసు తీర్మానములో నిట్టి మాటలుండుటకు తగినదికాదు. బాధ్యత గలిగిన వారు యాతీర్మానమును చేసినచో, ఎట్లు సామ్రాజ్యమునుండి తొలగుటకు పిలవనో నిర్ధారణచేయుట కింకొక చిన్న సంఘము తీర్మానము గావించవలెనని, కాని యిట్లు చేయలేదు. ఇదంత పట్టిబూటకము.

పాబ్లికోప్రకటనలు

అన్ని వసుల కువయోగవడును. మీడబ్బుకు నగియైన విలువను పొందవగును, పాబ్లికోరంగులు పట్టి విచారించుటకు వలెనను, వానాశ్రయము, పగలుటగా, తాంతి తగ్గుగాని, లేక చాలకాలమునగడకు వుండును.

వివరములు కోరగా నుత్తరమునుబిచ్చే సలహాలు ఉచితముగా నివ్వబడును. ఈ పూర్వోక్తమును బోగొట్టుకొనకుము. మొట్టమొదట నాయుడు. మాస్ట్రీ అండ్ కో లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 60, మదరాసు.

పరస్పర విరుద్ధము

న్యాయవాదులు న్యాయస్థానమును పోషించునట్లు, రాజభక్తి ప్రమాణమును తీసుకొని వారు తీసుకొనుచున్నారు. ఇది సభలలో నున్నప్పుడు మాత్రమేచేయుచు నున్నవారితము లనిపడెడి భిక్షలేక తీసుకొనుచు నున్నారని చెప్పెను. కాని యిది బూటకము. ఈనాడు తీసుకొనుచున్నారని భిక్షలేక చేసినవారే లేరు. భారతదేశమునెల్లప్పుడు పాతకార్యములు జరుగుచున్నవి. దానికి సంపూర్ణమైన పాతకమును, దాని యీ విషయము యొక్కరికి పట్టించుట, తీసుకొని విచారించుటలేదు. నెహ్రూ నివేదిక ప్రకటయినది.

నెహ్రూ నివేదిక కార్యచరణవిధానమును నిరూపించినది. నేను కాంగ్రెస్ తీర్మానములయందు భోక్తము కలుగజేసికొనక కొంతకాలమువరకు అభిలషకు సమావేశముతో మనఃపూరితగా పాల్గొనెను. ఈ సభ స్థానముగా నేనూపై ప్రయత్నములు సలుపవలెను. ఆ. (ప్రెస్.)

ఏలూరు న్యాయాచార్యసంఘము

దసరా ఉత్సవములలో 4000 మంది అన్నదానము

దసరామహోత్సవ సందర్భమున యీసంఘమువారు 1-11-1928 వ తేదీ ఉదయం 5 గం. లగాయితు రాత్రి 8 గం వరకు పూర్వం నాలుగువలముండి కాపుసంఘముల కలెరక్షణ వీరజనలకును, వీడివింజలలో సహా సంతర్పణల తృప్తికరముగ గావించియుండిరి. అంగడ ప్రీయత యం. కొట్టయ్యనాయుడుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్లో సంతర్పణలు, గొప్పవారివింజలు ఆ నిప్రకటించిన న్యాయము చదివియుంటిమి. వారుప్రకటించిన విషయము దయారసమును పెడబల్లుదు, బహున్యాయముగా గాంధీమహాత్ముని ఆదేశానుసరముగను దగ్గరకారాయలులకు మాత్రమే సంతర్పణలు చేయవలెననియు, ధర్మవాతల వీరల సంతర్పణల నిమిత్తమే ధర్మమొసంగవలెననియు, నూచించి యుండుట మనకలెరక్షణ సంతోషము గలుగజేయుచున్నది. గాని వారు నూచించినయల్లిప్రాయముప్రకారము సంపూర్ణముగ గావించబడినప్పటికి రాబోవుసంవత్సరమునుండి ఎల్లసంఘములవారును దేశమునం దల్లాడుమన్న దగ్గరకారాయలులకు మాత్రమే సంతర్పణలు గావించి గాంధీమహాత్ముని దీక్షనలకు పాత్రులైయ్యెదమగాక. ఈవిషయములో ధర్మవాతలెల్లరు యిప్పుడొసంగిన విరాళములకన్న నెండుమడుగు లధికముగ నొసంగి పారాత్మరని కటాక్షవీక్షణలలకు పాత్రులైయ్యెదమగాక.

సంఘస్థాపకులైన కమ్మల అప్పన్న సహోదరులు శివలి శివరాములు, పెన్రె రాలా యినవరతము స్వభార్య మావంతయో కోరక న్యాయమును స్థాపిస్తామి, సలుపుమున్నకృషి వర్ణనా తీరము.

దేశసేవయే జీవితాదర్శకముగ నెంచుకొనిన శ్రీ మోతే నారాయణరావు బహింపదారు యం. రంజి. సి. గారు సంఘమును దినదినాభివృద్ధిపొందించుచు, ఈ సంఘస్థాపకులగుండుట న్యాయాచార్యసంఘముయొక్క యభ్యుత్థాననిచేట్టుబడునది తేదు. ఈ సంస్థమున ధనధాన్యమును విరాళమునొసంగిన ఉదారస్వభావముల ధర్మవాతలను సత్వర్తమున ఆయిరా కోరకపంపింబు ప్రోముగాలి.

జమ్మల అప్పారావుగారు, శ్రీకృష్ణారావుగారు.

మహాత్మునియులు నెహ్రూ సహితు నామోదించుట ధీర్జీ, నవంబరు 5:— నామోదించుట నామోదించుట కమిటి, తీర్మానా ప్రీయత ముద్దించుట మొదటి లాహోర్ నగరమునందును, రెండవది పొట్టు నగరమునందు నుగూడి, నెహ్రూ నివేదిక నామోదించినవి తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రెస్.)

పక జైవచ్యములు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యములవలన
 అగునందు, పుష్పింపుటకు ముతల్లీగుటాంటిము
 పచారములంకలుగలుగుచున్నవి. హిందువులనిపట్టేతాము
 గూడ శపథముజేయగలము. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యములుతొ
 గింపినచో ఉన్నపంపగ్రహణలుగూడ తీసివేయవచ్చునని.
 అస్థిగాఢి సంస్థ భారతలగుకాదనియు, అందుండిచీరవచ్చినద
 యుడా! శారంగుగారనగా, అంతమాత్రమనయ్యారాయ
 రవర్ణపు ప్రాముఖ్యతతగ్గిపోనేరదని ౨౦ సముముగ
 ౦౦. (అ.ప్రె.)

ప్రపంచయువజన మహాసభ

భారతదేశ ప్రతినిధులు శ్రీయుత త్రివిక్రమరావుగారు శ్రీ ప్రెస్టు ప్రతినిధి కొనగిన సందర్భములో నీకిందివిధమున నుడివరి.

గత ఆగస్టు మాసములో హాలండు దేశపుందు సమావేశమయిన ప్రపంచ యువజన మహాసభ ప్రపంచముయొక్క సామావిధ రాజ్యములకు సంబంధించిన యువజనతో గూడియుండి యొక ఫలప్రదాయకమును మహాసమావేశము. ఒక వైపున ఐ.డో.వై.నా, వై.నా, వేశమలనుండియు, యింకొక వైపున మెక్సికో, బ్రెజిల్, దేశమలనుండియు, సుమారు 600 ప్రతినిధులు సమావేశమయి, ప్రపంచముయొక్క సామావిధములకు యువజన సంఘములకు ప్రాతినిధ్యము వహించియుండిరి. ఈ మహాసభ ప్రపంచయువజన శాంతిమహాసభయొక్క బ్రిటిషు ఫెడరేషనుచే సమావేశపరచబడిన ఈ ఫెడరేషనుయొక్క ప్రత్యేకజాతీయ లక్షణమును బోగొట్టి దానికి నిజమగు అంతర్జాతీయ లక్షణము నొసగుటకు గాన, వై.మహాసభ ఒక మొదటి సమావేశపరచబడినది. కేవలము తీర్మానములను గావించునుద్దేశముతో మేముచుట్ట సమావేశమయి యుండలేదు. వివిధదేశములందలి యువజనసంఘములచే ననుసరింపబడుచున్న మార్గములలో, అందరికిని సామాన్యముగానున్న యుద్దేశములతో కనగొనుటకును, యూరోపు రాష్ట్రములకును తక్కిన రాష్ట్రములకును శాంతిని నెలకొల్పు మార్గమును కనుగొనుటకును, మేము ముఖ్యముగా సమావేశమయితిమి. యువజనంలో నూతనముగా నుదయించిన భావమును వివిధ విషయములకింద విభజించి వివిధ కమిషనులను నియమించుటవలన వై.మహాసభ సెలవేరగలదు కార్యనిర్వాహక సంఘముచే చలంపబడిన గత మహాసభ గ్రామముయొక్క ఫలితముగా, యూరోపు, అమెరికా యువజనము, సంగ్రామముతో సంబంధము గలిగియుండిన యితర ప్రాంతములందలియువజనము, ఆక్రమణకా గావించుకొని, నేటి సంఘ విధానములో నేదో యొక ముఖ్యలోప మున్నదని కనగొన గలిగిరి. అంతటను వ్యాపించియున్న యశాంతికిని, అసంతృప్తికిని కారణము, యూరోపు ఖండముయొక్క ప్రస్తుత మనోభావమునందు గల భావమే యయి యుండవలెను. వివిధభాషలచే నడువబడుచున్న ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానమే యందులకు కారణమయి యుండవలెను. పూర్వాభిప్రాయములను, పూర్వపథములను పూర్తిగా మార్చు జేందిననేకాని; నిజమగుశాంతి యేర్పడవలెనని జర్మనీ, ఆమె కా యువజనము, ఇతరదేశముల యువజనము, ఒకే విధముగా నభిప్రాయపడిరి. ఇట్టి యాత్మపరీక్షా వాతావరణములో ప్రపంచయువజనము వివిధ కమిషనులకింద నేర్పడి ఆలోచనలు సలుప మొదలిడిరి. 1 ఆర్థికరాజకీయకమిషను 2 నైతిక, సత్య, కమిషను, 3 పరాధీనిజాతుల కమిషను 4 మెసారిటీల కమిషను, 5 విద్యాకమిషను. ఇవి ఆర్థిక ప్రామాఖ్యను వహించెను. సభాప్రారంభమునండియు మాడు విధములగు భిన్నమార్గములు సుస్వక్రమగుచుండెను.

(1) రష్యాకమ్యూనిస్టులు ప్రపంచముయొక్క వివిధప్రభుత్వములన్నియు నియమించుకొని రహస్యమార్గముల మూలముననే తమ వ్యవహారములను సలుపుచున్నవనియు, తమ ప్రభుత్వముయొక్కటియే దత్త కక్కిన ప్రభుత్వము లన్నియు సామ్రాజ్యకాంక్షతోనే గూడియున్నవనియు, తమ నిశ్చితాభిప్రాయమును దెలిపిరి. వతనంబంధముననట్టియు, విద్యాసంబంధ మగు నట్టియు పథకులతో గూడ మార్పు ఆవసరమనియు, ఈ విషయములలో సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ యొకపడవలె ననియు, వీరి యభిప్రాయము.

(2) గ్రేటు బ్రిటను, అమెరికా, ఫ్రాన్సు మున్నగు పాశ్చాత్య యువజనులు, ప్రస్తుతసంఘవిధాన ముల యుండవలెననియు, ఆర్థిక, రాజకీయ, విద్యాసంబంధమును ప్రస్తుతసంస్థ లేవిధముగను మార్పు జేందగుడదనియు, అభిప్రాయపడిరి.

(3) ఫిన్లా, మెక్సికో, ఇండియా, ఇండో-చైనా, మున్నగు పరాధీనిజాతులు, యూరోపియను రాజ్యములయొక్క రాజకీయ, ఆర్థిక, ఆభివృద్ధికారకు ప్రస్తుత మనుసరింపబడుచున్న సామ్రాజ్యములను ఖండించెను. సామ్రాజ్య కాంక్ష సాగరిక సంఘములయొక్క జీవములే తినివేయుచున్న వేరుపురుగువంటిది. ఇది పూర్తిగా తొలగిననే గాని, ప్రపంచ యువజన మహాసభయొక్క యుద్దేశము నెరవేర జాలదు.

వై.మహాసభములగు భిన్నాభిప్రాయముల మధ్య నొక విధమున సమాధానము గుడిరెను. అన్నిటికంటె నెక్కువగా గమనింపదగిన విషయ మొకటిగలదు. అచ్చట సమావేశమయిన 50 రాజ్యములయొక్క ప్రతినిధులలో 1 జనుగు సోదర భావము నున్న క్రమగుచుండెను శాంతిసాధికముగా వాదభేదము లాటక 2 రుపజాల విని యెల్లరు సంగీకరించిరి. 10 దినముల పరకు సమావేశము సలిపి ప్రపంచ యువజన మహాసభ ముగింపబడినది.

వ ర ద లు

విశాఖపట్టణ మండలము

(స్వీయవిలేఖరి)

జిల్లా అంతటను అమితమైన వర్షము కలిగి సరవరముయొందు. వ్యవసాయమునకు చాలసమముకలిగెను. క్రమమున కొంతమన వార్తలేవియుండింకా వరముగ లేచియున్నట్లులేదు. నదులవలన కొద్దులపొయి బహుమనడుమలేదు. విశాఖపట్టణమున ఉప్పులొ పొంగి వెలుమపేటలోనికి నిండుగ నీరు వచ్చిను. ప్రమాదములేవియు కలసిండులేదు. అప్పుచుట్ట ఇండ్లకులవని ఈ వర్ష మనక ప్రేమ గాలితోకంటెల రక్షించినది. త్రివివిధసభలవచ్చిన ప్రతినిధులు క్రమశిక్షిత స్త్రీ ముత్యమై నడలిరి.

సాలూరు:—వర్షాధికతవలన వేగావధిని భయంకరముగ పొంగిపోవడి. కొంచెము పొటుల్లోనదరి బాతవచేసిదిగిన అయిదుగురు మనుష్యులు (కొడుగు) ప్రమాదమున కొట్టుకొని పోయి మృతినొందిరి.

గజపతినగరము:—గజపతినగరము మరదామకుమార్తెయొక్క లోకలంఘనం కొద్దుకొట్టుకొనిపోయినది. బిల్లు, బహులు నడుచుటకు వీలుకలుగుటలేదు. ఆకారణమున సాలూరు, బొబ్బిలి నుండి విజయనగరం బహుప్రయాణములు మిగుల చిక్కులతోనైరి. గజపతినగరం విజయనగరం మధ్య ఏటికొప్పొక్క ఐదేళ్లకొద్దు కొట్టుకొనిపోయి 27 లేదీ పరకు క్రెస్టడ ముటలేదు. తపానములలేదు.

భీమునిపట్టణము:—భీమునిపట్టణమునండి విజయనగరము పోవుకొద్దు దిక్కువలన అనకట్ట కొట్టుకొనిపోయినది. ఇది చాలవ్యయప్రయాసములతో గాని నిర్మించబడెను మనుజుల రాకపోక కేమియు ఆవకాశములేకండోయినది. బహులు నడచుటలేదు.

అనకాపల్లి:—మండలమంతటికిని అనకాపల్లిమిగుల నవ్వుచునకు చిక్కినది. గ్రామమున జలప్రవాహమునిండినది. మేజస్ట్రేటు కొద్దులొక నీరు బొబ్బిలికొద్దునీవాగా తడిసి పాడైపోయినది. వేలకొలదిపట్టుము వాటిల్లినది. మట్టుప్రక్కల గ్రామములు భయంపడెనవి.

అనకాపల్లికిపైనుండి వార్తలు సరిగ లేచియున్నట్లులేదు. రాకపోకలొగినవి. తపాలు మదరాసునుండి వారముదినములకుగాని విశాఖపట్టణముచేవటలేదు.

శ్రీతియ యెరుంబి అనగల ఆశ్వరేవంతపురం గ్రామములో ఏలము

మదరాసు అఫిషియల్ అసైని పుత్తరపు మేరకు మెనర్సు జాడన్ కంపెనివారు యెరుంబి గ్రామములో 1928 సంవత్సరం నవంబరు నెల 10 వ లేదీ శనివారము వగలు 1 ఘంటకు నమముగా యిన్నాల్వెంటుదారులగు ఆర్. కృష్ణయ్య శెట్టి అందు సస్పెన్ వార్లకు సంబంధించిన చిత్తూరి డిస్ట్రిక్టు తిరుక్షేత్రని నబ్ డిస్ట్రిక్టు కాన్వేటింగరం సంస్తానం యిలాఖా వీరమంగలం పాయకట్టు 229 నెంబరు యెరుంబి అనే ఆశ్వరేవంతపురం గ్రామంలో ఎనిమిదింటి ఒక భాగపు యావత్తు హక్కును, (2) నార్తారాజు డిస్ట్రిక్టు చోళంగిపురం నబ్ డిస్ట్రిక్టు చోళంగిపురం నన్నదివిధి దక్షిణపు శ్రేణిలో పెద్దమర్రి, అమ్మమ్మ గార్ల తిరుమాళి ప్రక్క పశ్చిమం పక్కలు స్వభావముయ్యగారి యింటి పెరటికి ఉత్తరం బంగారు భావ నాచార్యులవారి తిరుమాళి ప్రక్క తూర్పువిధికి దక్షిణం ఇందు భూమిన్ని వేలంవేయుదురు.

జిల్లా కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకు, కాకినాడ

ఈ బ్యాంకివారు ప్రస్తుతము రు 1000/లు అంతకు మించిన మొత్తములను 6 మాసముల వాయిదాకు రు 100/కి సం 1-కి రు 4-8-0 చొప్పున వడ్డీలేటుకు నీజను డిపోజిట్లను అంగీకరించెదరు. వడ్డీ రు 5/ల గణాబహులవైన మాత్రమే లెక్కించబడును. పొరువల్లి వెంకట్రామయ్య, కాశ్యపయ్య.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ప్రాచ్యవిద్యా పరిశీలు

చెన్నైలో విశ్వవిద్యాలయమువారికి జరుపబడుచున్న విద్యాకాండోలలో తమ రాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు, ఉభయభాషాపరి, విద్యాప్రేమి, విద్యార్థులను బెట్టిరి. అన్నపట్లం గురించి ప్రొఫెసర్లను చెప్పబడినవిని కారణమే దియో వారికివిషయముల కెల్లరికి చేరినారు.

విద్యాకాండోలలో నీ యువ మూడుభాగములగున్నట్లు వాడుకచాస్త్రగారు ప్రావీణముగను. ఏ నీ లున్నమాటని బతుకాని నీ యుగ్మము తోచదు. నీ యువ యెడల ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు వదలివేసినను చెన్నైలో విశ్వవిద్యాలయమువారు తల పరియు జరుగుచుండెడి ఒకభాగ కాగితమునందున్న దేమోకాని యాచరణయందు మాత్రము లేనట్లు గనబడుచున్నది.

ఇక ఏ నీ ల సంకలి విచారించెదము. ఏ.తరగతివారు సంస్కృతము మొదటి భాషగను తెలుగు రెండవభాషగను జరుచులయ. (2) తరగతివారు తెలుగు మొదటిభాషగను సంస్కృతము రెండవ భాషగను జరుపబడుచును. అట్లుగానున్నను (ఏ) తరగతివారికి తెలుగునం రెండవభాషగను గలవారో (2) తరగతివారికి సంస్కృతమునం రెండవభాషగను గలవారో (3) తరగతివారికిగాని యొక భాషయందు మాత్రమే సంపూర్ణభాషగను గలవారని చెందు భావలందును గలగలరెను. కనుకయుభయ భాషాప్రవీణ విరుదమున కుభయలు ననన్వై యుండగ (4) తరగతివారు రెండవభాషలని సమర్థింపజూచుట వాడుకచాస్త్రగారి పక్షపాతి మాంధ్రప్రతికాపాతలం ప్రెస్టుముగాకబాదు.

సాలూరుకుగాని యిందులో చదివేదెట్లతో ఆగివిదారిపై కుమారసంభవములొని 5 వర్షలు కాదంబరిసగ్గహము కాతులల సాటకమును అవి కాస్త్రీగారు వ్రాసిరి. కాస్త్రీగారి దృష్టికి నులభముగావచ్చునగాని (2) భాగము చదువు విద్యార్థులకు భారమనియే వాతలంపు.

“సాటకేషుకాటంతో” అని ప్రఖ్యాతిగాంచిన కాకుం తలము కవులలో నగ్రగణ్యుడైన కాళిదాసుచే రచియింపబడిన కాకుంతలము ప్రపంచమున నన్ని భాషలలోనికి భాషాంతరికరింపబడిన కాకుంతలము సంస్కృతము రెండవభాషగా జరుపునట్టిది. తరగతివారికి బరనీయగ్రంథముగా నిర్ణయించబడుట కుకరమో దుష్కరమో పాఠక సహకారములార మిత యాలోచింపుడి.

ఉభయభాషాప్రవీణ యువకులను దీనివేల ఆంధ్రభాషాప్రవీణ సంస్కృతభాషాప్రవీణయును చేయవలె బెట్టవలయునని శ్రీ కాస్త్రీగారి యభిప్రాయము. ఉభయభాషాప్రవీణులని తరగతివారి కావేందట కాస్త్రీగారికి సమ్మతమేకదా. అట్లుయి నప్పుడిక (2) భాగమువారియై మోతము (3) భాగము వారికిచ్చి ఉభయభాషాప్రవీణులను విద్యదమునూడ బాధ్యుటయే.

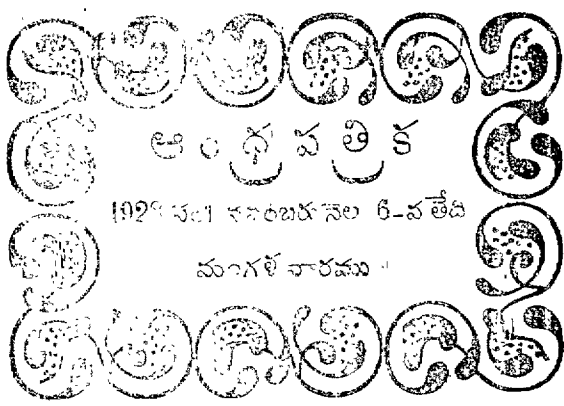
చెన్నైలో విశ్వవిద్యాలయమునందు ఆంధ్రవిద్యాకాండో సంస్కృతవిద్యాకాండో, అవి విద్యాకాండో పరిశీలు భేదముండియెడల ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునందుగూడ నట్టి ఆంధ్రభాషాప్రవీణ సంస్కృతభాషాప్రవీణ యువ భాషాప్రవీణులతోగూడ భేదముగల్గించుట సమంజసమే మునుగాని చెన్నైలో విశ్వవిద్యాలయములో వాభేదములేనప్పుడు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నందుమాత్రమే భేదమును జూపవలెనో కాస్త్రీగారి వాక్యములు బోధపడుచున్నవి.

ఉభయభాషాప్రవీణ యువ వాడుకచాస్త్రగారు రాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారికిరింపవలె (2) వారిలో సమానము గ సంస్కృతము (2) వారు చదివుటయు చేయవలయునట. (3) వారిలోపాలు (2) వారు సంస్కృతము జరుపునప్పుడు ఏ నీ లని భాగములేఅడలు (4) తరగతిలో సేయదురు గదా (2) వారికిగూర్చి కాస్త్రీగారు చాల ప్రమేదమునీ వచ్చి నందులను (2) వారు శ్రమకాండో గుర్తజ్ఞతాపూర్వకవచనము లభించవలసింద

కొంగంటి దుర్గామల్లి కాన్వేనరావు

ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి సమాజము

బొబ్బిలి యుద్ధపాటక ప్రచురణము ప్రా. వి. సుబ్రహ్మణ్యలయ్య బి. ఎ. ఎల్. టి. గారు హైదర్ బాద్ పాశ్చాత్య ధరించెదరు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము వారు తమ తల పక్షి యొకమునుగా భావించుచున్నది. ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము వారు తమ తల పక్షి యొకమునుగా భావించుచున్నది. ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము వారు తమ తల పక్షి యొకమునుగా భావించుచున్నది.

ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు

అభ్యర్థిత్వము

ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు బాత్తుగ బనికి రావని, హిందువుల తరపున పండిత సానాచ్ఛెందు గారు సైమను కమిషనువారి యెదుట సాక్ష్య మిచ్చిరి. వీనివలన సాంఘిక వైషమ్యము లతిశయించు ననియు, వరన్స విశ్వాన మడుగంటు ననియు, నమర్థు లగువారు ఎన్నికలలో గెలువజాల రనియు, వీరి తలంపు. ఇంతటితో బోక, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము నిలిచియుండుచో, సంస్కరణాభివృద్ధి యవసరము లేదని, వీరు సూచించిరి. సంయుక్త నియోజకవర్గములకొరకు, హిందువులు ఎట్టి త్యాగముల కయినను సంసిద్ధులుగ నున్నారని, వీరు నుడివీరి. కాని, లా ఆర్డులను న్యాయశాఖను మంత్రుల వరము చేయగూడదని, వీరు సూచించుటకు కారణ మెద్దియో తెలియదు. ప్రజల పరిపాలనాసామర్థ్యము పట్ల వీరికి నమ్మకము గుడార లేదని తోచును. సైమను గారు, సంయుక్త నియోజకవర్గములకును ప్రత్యేక నియోజకవర్గములకును మధ్యగ నింకొక ఏర్పాటును సూచించిరి. దీనిప్రకారము, మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమువారు కొందరు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనవలయును. ఇటుల ఎన్నికొనబడినవారి నుండి సంయుక్త నియోజకవర్గము మహమ్మదీయ ప్రతినిధులను నియమింపవలయును. ఇట్టి ఏర్పాటు పరిస్థితుల నేమానియు చక్క బరుపదు. ఇంత కన్న ను స్థానములను ప్రత్యేకించుటవలన ప్రయోజన ముండును. అట్లేతరి, సాంఘిక దురభిమానులు శాసనసభలలో ప్రవేశించుట కవకాశము దొరికి పోవును. జాతీయభావప్రపూరితులే ఎన్నికొనబడుట తటస్థించును.

పాట్నాలో గూడిన వీ హారు రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ సంఘసభలో, నైహాకమిటీసూత్రము లంగీకరింపబడెను. కొలదిమాట్సులుమాత్రము సూచింపబడెను. మహమ్మదీయులయినను సామాన్య నియోజకవర్గములే లాభకర మని గ్రహించుచున్నారు. బెంగాలు, పంజాబు రాష్ట్రములలో గూడ సెట్టి యభిప్రాయమే ప్రబలుచున్నది. పరిస్థితులిటు లుండ హిందూసంఘమున జేరిన బాంబాయి బ్రాహ్మణేతరు లొకరు సాక్ష్యమిచ్చుచు, సామాన్యనియోజకవర్గములను రద్దు చేసి బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లేర్పరుపవలయునని కోరిరి. రామస్వామి మొదలిగారి విషయమై ప్రతికూలాభిప్రాయ మిచ్చుచు, మద్రాసు బ్రాహ్మణేతరులలో నిట్టి కోర్కె నెవరును గోర రనియు, ప్రత్యేకనియోజకవర్గములకు తగినయోధారము గనుపింపదనియు సూచించిరి. కాని, ఇ. వి. రామస్వామినాయకరుగారు, రామస్వామి మొదలిగారి అభిప్రాయములను ఖండించు

చున్నారు. ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లవసరమని తెలుపుచున్నారు. సైమను కమిషనువారియెదుట వీరు గూడ సామాన్య నియోజకవర్గములను రద్దు జేయ గోరెదరేమో తెలియదు. సైమనుగా రిట్టి భేదభావముల గాంచి సంతసింపకమానరు. న్యవరి పాలనము పనికిరాదనుటకు వారికి మంచి సాకు దొరకును. కేవల సాంఘిక దురభిమానులు సైమను కమిషనువారియెదుట ఎటుల సాక్ష్యమిచ్చినను సామాన్య నియోజక వర్గములే ప్రాజ్ఞులందరును కోరుచున్నారనుటకు సందియము లేదు.

గిండి కింగ్సు ఇన్స్టిట్యూటు

ఈ ప్రతిష్ఠాపనపు 1927-28 సంవత్సరపు రిపోర్టు ప్రకారము నివేదనసంవత్సరమున 2211795 వాక్సీను షోసు లీయబడెను. ఇంతకు పూర్వపు సంవత్సరముకన్న నష్టయి తగ్గెను. టీకాలపద్ధతి విజయవంతముగ నుండెనని రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. కలరా వాక్సీను నష్టయి పూర్వసంవత్సరముకన్న పడకొండురెట్లు అధికముగ నుండెను. ఇతర వ్యాధులకును ముఖ్యముగ టైఫాయిడుకు వాక్సీను అధికముగ కోరబడెను. కాని ఆటోజనసు వాక్సీనుల సంఖ్యమాత్రము తగ్గెను. నివేదనసంవత్సరమున ఎక్కువరకముల నీరు పరీక్షింపబడెను. ముఖ్యముగ రైల్వేనీటి నష్టయి అధికముగ పరీక్షింపబడెను. పాకాల, వాల్తేరు, నాపడా, కల్లికోట, తంజా పూరు రైల్వేస్టేషనులలోని నీరు చెడిపోయినటుల పరీక్షవలన తెలిసెను. బంగోలు రైల్వేస్టేషను బావి లోనినీరు త్రాగుటకు బనికిరాదని నిరూపింపబడెను. రైల్వేఅధికారులు వెంటనే పరిశుభ్రముగ నీటిని ప్రయోగింపకు నష్టయిచేయుట అవసరము. చెడునీటి వలన, పెక్కురోగములు వ్యాపింపగలవు. హాస్పేట రైల్వే స్టేషనులో నొక బావిలోకి మురుగు నీరు పోవుచున్నది. రైల్వే అధికారు లీ విషయమున తగుశ్రద్ధ వహింపకుండుట కోచనియము. ఒక్కరాజమండ్రి జయిలులో తప్ప మిగిలిన జయిలు లన్నిటిలో నీరు అపరిశుభ్రముగనుండె నని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. కారాగృహముల ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగా రీవిషయమై శ్రద్ధ వహింపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. కారాగృహము లలో, ఖయిదీలకు పరిశుభ్రముగ నీరు లభించినచో ఎట్టి యుపద్రవము వాటిల్లునో యూహింపవచ్చును. కారాగృహపరిపాలనము మిగుల లోపభూయిష్టముగ నున్నదని, విదిత మగుచున్నది. నీటిసప్లయి లను పరిశీలించు విషయమున తగిన యభివృద్ధి జరుగలేదని, నివేదిక యంగీకరించుచున్నది. గిండి ప్రతిష్ఠాపనకు 1071489 రూపాయిల రాబడి చేకూరెను. 364894 రూపాయిలు ఖర్చయ్యెను. 706595 రూపాయిల నికరలాభము చేకూరెను. లాభము నకు తగినఫలితము గలుగ దయ్యెను. రాబోవు నివేదికయందు, ఎక్కుడు అభివృద్ధి గనుపించు నని నమ్మెదము.

వరదల సహాయనిధి

తుర్పుగోదావరి మండలమున జరిగిన వరదల వలన ప్రజలకు అపారనష్టములు గలిగినటుల దెలియ గలదు. పౌలములు నీటిమయములయ్యెను. పంటలు పాడైపోయెను. పశువులకు నష్టము గలిగెను. ఇండ్లు

కూలిపోయెను. తలదాచుకొనుటకు తావులేక యల్లాడుచున్న ప్రజలు గలరు. తిండిలేక మాడుచున్న ప్రజలు గలరు. వీరందరకును వెంటనే యువశాంతి గలిగింపనవసరముగలదు. ఇందుకొరకై ప్రభుత్వము వా రిచ్చినగ్రాంటు లేమాత్రము సరిపోవు. కాకి నాడలో వరదల నష్టమును నివారించు నిమిత్తము కేంద్రసంఘ మేర్పరుపబడెను. కొన్ని చందాలు పడెను. ఈ సంఘమువారికి, గోదావరిమండలము వారే గాక, ఆంధ్రులందరును శక్తివంచనలేక సహాయము నలుపుట యవసరము. వరదలమూలమున గలిగిన వ్యాధులను నివారించుటకు, తగిన వైద్యసహాయము గావలయును. వైద్యులీ నమయమున చేతనయిన సహాయము నలుపుట సమంజసము. విపదంబుధిలో మునిగిన ప్రదేశము లందు సహాయసంఘము లేర్పడినవి. కేంద్రసంఘము వారు పంపిన విజ్ఞానమును నిన్నటిదిని ప్రచురించి యుంటిమి. ఉదారవంతులగు ధనికుల సహాయము ను, ఈ సంఘమువారు అపేక్షించుచున్నారు. ఇంతియ గాక, ఐచ్ఛికభటులు తోడ్పడి కార్యభారమును నిర్వర్తింపవలయునని, వీరు గోరుచున్నారు. గౌరవ నేవకు లీసమయమున తమ నేవావరత్వమును పెల్లడి జేయవలయును. కార్యదర్శు లగు బులుసు సాంబమూర్తి, బుద్ధిరాజు వెంకటరాఘవ రాజు, దుగ్గిరాల వెంకటసూర్యప్రకాశరావు గార్లు కష్టపడి చురుకుగ బనిచేయగల దేశనేవకులు. అధ్యక్షులగు డి॥ బి॥ కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణ మూర్తినాయుడుగారి వితరణబుద్ధి నిట వివరింప బనిలేదు. ఉపాధ్యక్షు లగు శావలి రామసోమ యాజులుగారు, కార్యతత్పరులు. వీరల యాజమాన్యమున, కేంద్రసంఘము బాధితులగు ప్రజలకు త్వరలో నుపశాంతి గలిగించు ననియు, ఆంధ్రులు వీరి విజ్ఞప్తిని సఫలపరచెద రనియు నమ్మెదము.

మహమ్మదు షాఫీగారి సాక్ష్యము

సైమను కమిషనువారికి తోడ్పడవలయు నని పట్టుపట్టినవారిలో మహమ్మదు షాఫీగారు అగ్ర గణ్యులు. వీరు ముస్లిము లీగుసభను ప్రత్యేకముగ జరిపించిరి. వీరు తమ ప్రచారమును సాగించుటకు ఇంగ్లండుకు గూడ వెడలియుండిరి. వీరిపద్ధతులను ప్రాజ్ఞులగు మహమ్మదీయనాయకు లామోదించుట లేదు. సాంఘికనియోజకవర్గముల గూర్చి వీరు పట్టుదలతో సాక్ష్య మిచ్చిరి. సామాన్యనియోజకవర్గములవలన, ద్వేషము ప్రబలునని వీరు పలికిరి. కాని సాంఘికనియోజకవర్గముల మూలమున ఐకమత్యము ప్రబలుచున్నది గాబోలు! పంజాబు దుస్థితి గాంచిగూడ వీ రిటుల సాక్ష్యమిచ్చుట విచిత్రముగ నున్నది. సాంఘిక నియోజకవర్గములు లేనిచో, శాసనసభలు పరిహాసాస్పదము లగు నని, వీరు దెలుప సాహసించిరి. ఇంతియగాక సామాన్యనియోజకవర్గములు జాతీయతకు భంగకరము లని వీరు దెలుపుట మరింత విచిత్రముగ నున్నది. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తాత్కాలికపు ఏర్పాటుగ నంగీకరింపక, వీరు దానిని శాశ్వతముగ పాదుకొన జేయ గోరుచున్నారు. నాగరిక దేశములందు సామాన్య నియోజకవర్గములే వ్యాపించియుండ, వీరు తద్విరుద్ధ సూచన గావించుట, వింతగ దోషకమానదు. హిందువులకును సిక్కులకును భేదము లేదనియు, అం

దుచే సిక్కులకు ప్రాతినిధ్యము వనికి రాదనియు, వీరు కలిగిరి. మహమ్మదీయులకు నూటికి ఏబది యైదు వంతున ప్రాతినిధ్య మవనరమట. సాంఘిక పద్ధతుల ననుసరించి ఉద్యోగముల నీయవలయు నని పాశీగారు కోరిరి. సర్వకాలమునకును సాంఘిక నియోజక వర్గములే నిలిచియుండవలయు నని కోరిన మహమ్మదు పాశీ గారి సాక్ష్యమును మహమ్మదీయ ప్రముఖులు నిరసించి జాతీయభావవ్యాప్తికి తోడ్పడుట ధర్మము.

ప్రాత వైషమ్యములు

నవంబరు 11 వ తేదీని యుద్ధవిరామ దినముగ పరిగణించి రెండు నిమిషములపాటు వకాన ప్రతము నవలంబించవలయు నని సార్వభౌముడు కోరెను. ఆ ప్రకారము చెన్నపురిలో గూడ జరుపవలయునని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. వివిధజాతులవారును ఈ సమయమున ప్రాత వైషమ్యములను మరచుట యవసరముగద. ప్యాసిసు నగరమున పెక్కుజాతులవారు గలసి శాంతివ్రతమువై సంతకము చేసిరి. దాని తడి యయిన నారకముందే ప్రాత వైషమ్యముల గూర్చి తలపోయుట కడుంగడు విరుద్ధము. ఆస్త్రియావై విజయము బడిసినందులకు ఇటలీ విజయోత్సవము నిటీవల జరిపెను. ముసులోసీగారాసమయమున ముచ్చటించుచు, ఇటలీవారు సలిపిన త్యాగములను కొనియాడుటయగాక మరియొక మారవ సరమగుచో నిట్టి త్యాగముల గావించెదరా యని సభికులను ప్రశ్నించిరట. అందుకు సభికులు ఆమోదము తెలుపుచు కేకలిడిరట. ఊరేగింపులు బలముగ జరిగెను. ఈరీతిని ప్రాతసంగతులను జ్ఞాపకముచేయుచు, పోరాటములకు తయారు గండని ప్రజలను ఎచ్చరించుటవలన, శాంత వాతావరణము వ్యాపింపజాలదు. ప్రాతవైషమ్యములు చల్లారక, అవి యతిశయించుట సహజము. వివిధజాతులహృదయములలో శాంతి బీజములు దృఢముగ నాటుకొనినటుల దోడదు.

మిరాజ్ సంస్థానము: రిసెటిల్ మెంటు

మిరాజ్ సంస్థానమునందు జరిగిన రిసెటిల్ విధానము, చాల అన్యాయమని రయితులు భావించిరి. తిరిగి విచారణ జరుగవలయునని వారు కోరిరి. వీరు, రాయబారములను పంపగ, సంస్థానాధీశుడు చెవి యొగ్గకపోయెను. తుదకు మూడువేలమంది రయితులు మిరాజ్ కు వెడలి సంస్థానాధీశునితో స్వయముగ మొరబెట్ట నిశ్చయించిరి. వీరి సంతకబలము గాంచి, సంస్థానాధీశుడు కొందరు ప్రజాప్రతినిధులతో సంప్రతించెను. తుదకు తాముచు రయితు ప్రతినిధు లొకరును గలసి విచారణ సలుపుటకు వాగ్దానము జేసిరి. వీరు రయితు లందరి యెదుట ము వాగ్దానమును తెలుపుటయగాక, దానిని లిఖిత పూర్వముగ ప్రచురించిరి. విచారణ ముగియులోపల, ఎచ్చుచేయబడిన రిషిన్యూ వసూలు చేయబడదని, వాగ్దానము జేసిరి. ఇందువలన రయితులు సంతృప్తి జెందిరి. మిరాజ్ సంస్థానాధీశుడు ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించెను. ఇటలీసే కృష్ణగోదావరి రిసెటిల్ మెంటుల విషయమున సమగ్రమగు విచారణ జరుగువరకు, పన్నులను వృద్ధిజేయు

ప్రయత్నమును మీ నుకొనుట శ్రేయస్కరమగును. తూర్పుగోదావరి పంచలము వరదలచే బాధింపబడిన సమయమున, రయితులు భూముల నష్టమునకై పరితపించుచున్న సమయమున, పన్నులను వృద్ధిజేయ నెఱుట ఎంత కరుణముగ నుండునో యూహింపవచ్చును.

దక్షిణాఫ్రికా: తెలుపు సలుపు భేదము

దక్షిణాఫ్రికాలో తెలుపు సలుపు భేద మేమిటా ప్రము తగినటుల దోచుడు. నల్లజాతుల పనివారల మొరలను మాడ్చి అను ముత్రి కంకించిన నుచు, హర్జిగాజ్ గారికి కోపమువచ్చెను. తెల్లమంత్రి నల్ల వారలకోర్కెలను వినుట, సేరమని తోచెను. మాడ్చిగా రిచ్చినసమాధానము హర్జిగాజ్ గారి సేమాత్రము సంతృప్తిపరువలేదు. అందుచే మాడ్చి గారిపై తమనిశ్చాసము దొలగింది హర్జిగాజ్ గారు చెలిసిరి. మాడ్చిగా రుడుచే తమ ముత్రికవనికి రాజనామానీయవలసివచ్చెను. న్యాయశాఖామంత్రియగు రూసుగారు నల్లవారల సమన్యగూర్చి శీఘ్రదనం గము గావించిరి. నల్లవారలు బోల్లి విక్రమలచే ప్రేరితులగుచున్నారని నిందమోసిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో నవలంబించుచున్న శ్వేతపద్ధతి సేమాత్రము మార్పుటకు ఏలులేదనియు తెల్లవారల యభివృద్ధికి నల్లవారల యభివృద్ధి ఏమాత్రము అడ్డుపడ గూడదనియు వీరు గర్జించిరి. దక్షిణాఫ్రికానువలె తూర్పు ఆఫ్రికాను గూడ శ్వేతమయము గావించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇందువలన తెల్ల జాతులు నల్లవారి అసంతృప్తికి గురియగుట సహజము. తెలుపు సలుపు భేదమును పాటింపక ఎల్లరకును సమానావకాశములను సమానపుహక్కుల నొసగుట వివేకము. ఇందుకు విరుద్ధముగ నడచుట వలన శ్వేతనాగరికమున కుపద్రవము గలుగక మానదు.

నాగరికలక్షణమా?

హిందూ దేశమున ప్రజాసరిపాలనము వనికి రాదనియు ప్రజలు తమభాధ్యతను గుర్రెరుగజాలరనియు సామాన్యముగ నుడుపుచుదురు. కాని అమెరికాలో అధ్యక్షుని ఎన్నికకై జరుగుచున్న ప్రచారము జూచిన ఏహ్యత గలుగకమానదు. ఒకపక్షమువా రింకొకపక్షమువారి గూర్చి అసత్యముల భలుకు చున్నారనియు, అభూతకల్పనల గావించుచున్నారనియు పరస్పరముగ నిందించుకొనుచున్నారు. దీనినిబట్టి ఏదయో యొక పక్షమువారు అసత్యము లాడుచున్నారని విదితమగుచున్నది. వివాదము మూటలతో అంత మొందలేదు. డిప్యూటీ షెరిఫ్ అగు మ్యాండ్లేగారికి, న్యాయమూర్తి థామసుగారిపై కోపమువచ్చి, వారిని తుపాకితో కాల్చిచంపి రని, వార్తలు చెలుపుచున్నవి. మ్యాండ్లేగారి థామసుగారు స్పృహ పక్షమువారినిరట. మ్యాండ్లేగారు ముందులో, థామసుము జూపలేక దౌర్జన్యమునకు బూనుట, నాగరికలక్షణమా?

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యసమితి

డిల్లీలో జరిగిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సమితిలో, దీనియందు జేరు సభ్యులందరును కాంగ్రెసు

సభ్యులుగ నుండవలయుననియు, జాతీయతభేదముల ననుసరించి రాజకీయ అర్థికపు హక్కులను గోరువారుగ నుండగూడదనియు, నిరూపించుట సమంజసముగనున్నది. ప్రత్యేకసాంఘికపు హక్కుల నొక పంక గోరుచు, దేశమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గావలయునని కోరుట విరుద్ధముగనుండును. అందు కనియే, హజరత్ మోహనీగారి స్థానము చాల అసభ్యముగ నున్నది. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరువారు దేశభక్తిని ప్రధానముని ఎంచవలయును. రాష్ట్రసంఘముల విషయములో, కాంగ్రెసు చేసిన రాష్ట్ర విభజనము నీనమితివా రనుసరించెదరు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సమితి కాంగ్రెసు ఉద్యమమును జాతీయతను పెంపొందించు నని, స్పష్ట మగుచున్నది.

కాలనిర్ణయము

పైమనుగారు పరీక్ష జరుపవలసిన కాలమును నిర్ణయించిరి. పంజాబు ప్రభుత్వ కార్యదర్శిని సెలెక్టు కమిటీ సభ్యులు చాలసేపు పరీక్షించి యుండుటచే, పైమనుగారి కాగ్రహముకలిగెను. ప్రభుత్వోద్యోగుల నింతసేపు క్రాసుపరీక్షచేయుట వీరికి కష్టముగ దోచెను. అందుచే, ఇంతకన్న నెక్కువకాలమును సరీక్షింప గూడదని, వీరు ఆజ్ఞాపించిరి. సెలెక్టుకమిటీలు అలంకారవిగ్రహములవలె కూర్చొనక, లేనిపోని జోక్యము కలిగించుకొనుట, పైమను కమిషనువారికి ఇష్టముగ నుండదు. ఇక నయినను సెలెక్టుకమిటీల సభ్యులు తమ హీనస్థానమును గ్రహించి, తదనుగుణముగ ప్రవర్తించెదరని తలంపవచ్చును.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

18-11-28 తేదీన నంద్యాలలో మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సభయూహ్న, 4 గంటలకు రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశసభయూహ్న జరుగునాన సభ్యులెల్లరు దయచేయ ప్రార్థితులు.

విషయములు

1. అభివృద్ధి కాంగ్రెసు సంఘమునకు సభ్యుల నెన్నుకొనుట.
2. హిందూస్తానీ సేవాదళమునకు 5 గురు సభ్యుల నెన్నుకొనుట.
3. లక్ష్మీతోజరిగిన వివిధపక్ష సమావేశమువారి తీర్మానములు.
4. సయిదుల్ షిషాజ్ బహిన్సూర ప్రచారము.
5. ఇతర విషయములు.

ష.రా:—ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు మహాసభలోన, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభలోన తీర్మానములు తెల్లదలచినవారు నంద్యాలకు పంపాలెను.

కా. నాగేశ్వరరావు,
మద్రాసు 6-11-28 కార్యదర్శి.

నెహ్రూ ఉపసంఘసభ

డిల్లీ, నవంబరు 5—నెహ్రూ ఉపసంఘమువారు జేరు 11 గంటలకు అస్సామిగారిభవనమునమావేశమయిరి. డాక్టర్ బనెజాచేరి, బులన్, మోతీలాల్ నెహ్రూ, జవహర్లాల్ నెహ్రూ, రాఫీ, అహ్మద్ కిద్వాయీ, విజయరాఘవాచారి, నూభావ్ బోస్, డాక్టర్ అన్నాగిగారలు భవనంకరించిరి. రాష్ట్ర భూస్వామిసమితి ముఖ్యులు, రాజ్యాంగ విధానమునకు శ్రతి పొందిన సమితియు గూర్చియు మహమ్మదీయులు అల్ప సంఖ్యాకులుగానున్న రాష్ట్రీయ కావసభలలో మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యమును గురించు చర్చించిరి. అభిలక్ష మహాసభ (కొన్వెన్షన్) సభ్యులు సమకూర్చునెనను విషయము గూడ చర్చయికను జరుగుచున్నది. (ఫీ ఫెస్)

విదేశవార్తలు

డాన్సింగ్ వైమానికుడు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

రంగు, నవం 5:-నిన్న కాలిఫోర్నియాలో డాన్సింగ్ గార ఇంజనీరుకు ఎవరును పోటీగాని వదిలి పయనమొనర్చిరి. గంటకు 319.57 మైళ్లు చొ॥ పోయెను. ఇతని వయసు 28 సంవత్సరములు. యధామతా మంచి పేరున్నది. 18 వ సంవత్సరమున ఆతని విమానమును తీర్చువులు కాల్చిరి. జర్మను యంత్రుల వారు బడిన. 13 మైళ్లు నడిచి మరల బ్రిటిషుకరత్తు లో చేరెను. విమానమునుండి తిన్నగ క్రిందకిగిరి గండమును తప్పించుకొనెను.

అసలు బ్రిటిషు సైనికదళము

మృతసైనికుల స్మారకదినము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

రంగు, నవం 5:-అసలు బ్రిటిషు సైనికదళములో 1914-15 వ సం॥ నాటికి సహజముగా రంగును ఎవరికైనా తెలియవు. వారి సైన్య పాదముల సంస్కృతము మార్చి నడిగట్టున స్మారక దినమును మార్చులు ధోమగారు చెరచిరి. శోభగా జరిగెను.

అభినందన పరంపర

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

రంగు, నవం 5:-గ్రీకు వైమానికునికి వందలకొలది అభినందనవార్తలు వచ్చినవి. కొద్దిరోజులు నెలపుదీసికొనెదరు. ఇంకొకవత్సరమునకు పయనమొనరు.

మిల్లరు ప్రభుని స్థానక చిహ్నము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

క్యాంటన్మెంట్ డివిజనున రమ్యమగు ప్రదేశముందు మిల్లరు ప్రభుని స్థానక చిహ్నమును స్థాపించిరి.

పొగయోడలు డీకొనుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

రంగు, నవం 5:-గ్రీకుకు మధ్య బ్రిటిషు క్రాయి జరు వైటుస్తారు నాకతో డీకొనెను. వైటుస్తారు పొగయోడ మరమ్మముకు నాకాశయము చేరినది. ఆస్ట్రేలియాకు పోవుటకు కనివారము లివర్నూలునుండి బయలుదేరవలసియుండెను. దాని వయసునుకు ఆధ్యంతరముండదు. లండను క్రాయిజరుకు నష్ట పేరియు కలుగలేదు.

బరోడా మహారాణి హస్తదృష్టి

(బీమునర్వీను)

లండన్, నవం 5:-భారత సంస్థానాధీశ్వరులకు ప్రతి కూల భారతప్రచారమునకు ఇచ్చేరియల్లియ ప్రతికలు వినియోగించుకొనుచున్నది. ఇకదే (కాకలు ప్రతికలో బరోడా మహారాణి ఇట్లు ప్రకటించెను:-భారతీయులు ప్రజాస్వామ్య విధానములను నిర్వహించుకొనుటకు సమర్థులుగాకమందే ప్రభుత్వమువారు భారతీయులకు ఇవ్వబూచుకొనుటచే తప్పుచేయుచున్నారు. భారతీయులు సువర్ణవర్ణులు. ఘోరము ప్రత్యేక ప్రభుత్వమును కలగజేయవలెను. విద్యావతులగు స్త్రీలను తయారుజేయవలెను. తర్జి, పెరిషియా, ఇస్లామీయలలో యశానకధర్మిని తొలగించినను ఇండియాలో అయ్యది పోలేదు. ఇండియాకు సామ్రాజ్య సంస్కృతియు స్వాతంత్ర్యము నీయవలెనని ప్రభుత్వమును ముందుగా మార్చుకొని విద్యావతులను యుగగాని, కాకలు మునుపటి ప్రభుత్వమును మార్చుకొని భారతీయులకు ఇవ్వబూచుకొనుట అవచ్చును. ఈ విషయమును ప్రభుత్వమును మార్చుకొనుట అవచ్చునని తెలుపెను.

వేర్వేరు రాష్ట్రములకు వివిధ తరగతుల స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుట

(బీమునర్వీను)

లండన్, నవం 5:-సంయుక్తమిషనువిచారణ మండల వేర్వేరు రాష్ట్రములకు వివిధరకములగు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుట దని తోచుచున్న దని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రతికా విలేఖరి చెబుచున్నాడు. దానికి సహాయముగ మైక్సుకాన్సల్టేషన్ గూడ లాహోరునుండి చెబుచున్నాడు. సంజాయి ఆభివృద్ధిని ప్రత్యేకముగ దాని మంచినిబట్టి ఇతరరాష్ట్రములతో సంబంధములేక ఏర్పాటు చేయవలెననియు సంజాయి ఇతర రాష్ట్రములవలెగాక సంస్కరణములను జయప్రదముగ పనిజేసిననియు ద్వంద్వప్రభుత్వము చక్కగ సాగెననియు, అందుచే స్వవర్తిపాలమును ఎక్కువగా నీయవలెననియు, సయమును కమిషనుతో చెబుచున్నాడు.

బ్రూవరు అనునాతడు పోర్చుగీసు పడమటి ఆఫ్రికాలో దొంగతనము చేసెనని అరెస్టుజేసి 360 రోజుల శిక్షను 18 పా నల జరిమానాను విధించిరి యాటరు ప్రత్యేకతంతి చెబుచున్నది. దీనిపై అపీలు జేసిరి. ఆలస్యముగ విచారణసర్వీ కరిన శిక్షను విధించుట శాస్త్రముగాదని బ్రిటిషు రాజకారి ఆశ్చర్యమునకు తెలిసెను.

రా॥ సా॥ ఎం. వెంకటప్పగారు

పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరుగ మదరాసులో నుండి. ఖా॥ బు॥ కలీముల్లాసాహెబుగారి స్థానే అసిస్టెంటు కమిషనరుగ నియమింపబడిరి.

(ప్ర. భా. వీ.)

దక్షిణ ఆఫ్రికా శ్వేతముఖులకు

సురక్షితముగ జేయుడు

న్యాయశాఖామాత్యుని ప్రకటనము

బోల్లివిక్ భయము

జోహానాస్బర్గునవం 4:-దక్షిణ ఆఫ్రికాలో దేశీయులకు బోల్లివిక్కులు దుర్భేదములను జేయుచున్నారనియు మన జేరుమనగు. భంగమువచ్చెడి యాద్యములు అన్నిటిని అణచి వేయవలెననియు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో బోల్లివిక్కులను అణకాశములేదనియు, మన దేశీయవిధానమున విప్లవకరులకు ఆశయము లండరాదనియు న్యాయశాఖామాత్యుడనెను. శ్వేతముఖులకు ఉపద్రవకరులగు నన్ని వాటినిన్నిటిని క్రొంచితము వలెననియు శ్వేతముఖులకు మరక్షితిముగ దక్షిణ ఆఫ్రికా సేర్పాటు జేయవలెననియు ప్రకటించిరి.

కర్తా మాల్గుం క్యాంటెలుగారు మోటారు బండి దుర్ఘటనకు గురైనట్లు తెలుపబడినది. 1928-వ సం॥ నవంబరునెల 5-వ తేది రాత్రి దుర్ఘటనకు గురైన కర్తా మాల్గుం క్యాంటెలుగారు క్రొయడెక్ వైమానికాధ్యక్షమునుండి బయలుదేరెను.

దక్షిణ ఆఫ్రికా మంత్రివర్గము రాజీనామా

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ప్రిటోరియా, నవంబరు 6:-మంత్రివర్గము చాలకాల చర్చించి రాజీనామా నిచ్చుటకు నిశ్చయించెను. వారి జాగుగారి బోరికప్రకారము రాజీనామా నీయని మాడ్చిగారు మంత్రివర్గము సేర్పాటు జేసెదరు.

నికరగ్యా అధ్యక్షుడు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవంబరు 6:-నికరగ్యా అధ్యక్షులుగ మశా బాగా రెన్నుకొనబడిరి. ప్రత్యేకతంతి 10 వేల ట్లెన్లు ఎక్కువ వచ్చినవి.

చీనాదొంగలు

ఆంగ్లమత ప్రచారణిని వదలిబెట్టుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

చీనాదొంగలు బట్టుకొన్న క్రైస్తవ మతప్రచారణి టాంబిను కన్యను బట్టుకొనిరి. ఆమెను విడిచిబెట్టిరి. శుష్కిలయినది. హానిమాత్రము గలంగలేదు.

ట్రీపోలీ అల్లరులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ట్రీపోలీ, నవం 6:-తిరుగబడిన తెగవారిని దేశీయ సైన్యము అడంచెను. 100 మంది విప్లవకారులు అరెస్టుచేయబడిరి. 41 దేశీయ సైనికులు చనిపోయిరి. ఇదంతయు ట్రీపోలీ దక్షిణ సరిహద్దున జరిగెను.

బస్తారేవు పరిపాలకవర్గము

"ఇరాకు వ్యక్తులే యుండవలెను"

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవం 6:-బస్తారేవు యధికారవర్గములో యున్న భారతీయులను తొలగించి ఇరాకు ప్రజలు నీ నియమించవలెనని ఇరాకు ప్రభుత్వము నిర్బంధము జేయుచున్నదట - అపుడే 11 గురిని తీసివేసిరి. ఈ సంవత్సరము లోపుగ 15 గురు జడలిపోయెదరు. మార్చిలోపుగ భారతీయులందరిని తీసివేయవలెనని వీరిసంకల్పము. ఒక నిపుణులనుమాత్రము ఉండమనెదరు.

బట్లరుకమిటీ

పడయవ సమావేశము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవంబరు 6:-12 లేదీని పూర్తిగావలసిన సాక్ష్యమునంతను జేస్తే స్కాటుగారు బట్లరుకమిటీ వారికి చెబుచున్నాడు. బట్లరుకమిటీ సమావేశమునకు ఇది జరియవచ్చు.

అడవి అంటుకొనుట

10 మంది చనిపోవుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవంబరు 6:-రాజంకా అడవి అంటుకొనుటచే 10 మంది చనిపోయిరి. పెక్కుమంది తుతగాత్రులైన హర్నావార్త చెబుచున్నది.

జర్మను రాజకీయములు

బెర్లిన్, నవంబరు 4:-అన్ని పక్షములతోగూడుకొన్న భారతీయము ప్రభుత్వ మేర్పడవలెననుటచేతను జాతీయ రైతుకక్షమును ప్రభుత్వమునకు రాజకీయమునకు నిరాకరించుటచేతను ఆతర ప్రభుత్వము రాజకీయపురిని బుకారెన్ను వార్తలు చెబుచున్నది. బుకారెన్నులో ఆందోళనముగ నున్నది.

నైకిలు, మోటారు నైకిలు

ప్రదర్శనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ఈగ్రీ, నవంబరు 5:—నేడు సర్ విలియం జోయిన్స్ హీల్స్ గారు ఒలింపియా నైకిలు, మోటారు నైకిలు ప్రదర్శనమును ప్రారంభించిరి. ప్రస్తుతము బ్రిటిషు వ్యాపారములో మోటారు నైకిలు పరిశ్రమయే బాగున్నదని. 1925 లో బ్రిటన్ 46900 మోటారు నైకిళ్ల సెగుమతి చేసెను. 1927 లో 52800 ఈ సంవత్సరము మొదటి 9 మాసములలోను 50000 బండ్లను ఎగుమతి చేసెను.

తోపుడు బ్రిటిష్ 1925 లో 276119, 1927 లో 288600 ఈ సంవత్సరము 2485-0-0 ఎగుమతి అయినది. ఉత్పత్తి పెరిగిపోవుచున్నది.

ఈ సంవత్సరము అధముము 120000 మోటారు నైకిళ్లు 800000 నైకిళ్లు తయారగునట. దిగుమతులులేవనే దెవ్వనను. ఆసియా ఆఫ్రికా అంతటను దేశములు తోపుడు బ్రిటిష్ నైకిళ్లను తీయచున్నారు. 100,000,000 పానుల ఖర్చు అగుచున్నది. ఇచట బాగ్రతగవనితేసిన నైకిలు వర్తకులకు లాభముగ నుండును. విద్యుదుతు వనివాండ్రకుగూడ ఉపాధి ఏర్పడును. గంటకు 100 మైళ్లు పోయెడి మోటారు నైకిళ్లున్నవట.

హల్లులో వైమానికాశయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ఈగ్రీ, నవం 5:—ఉత్తర యూరపునకు మెయిలు రేపాలను గొంపోవుటకు మూడువిమానములను గొనెదరు. వైమానికాశయమును హల్లులో ఏర్పరచుటకు ఆలోచించుచున్నారు. దీని 9250:00 పానులు గావలెనట. ప్రయాణికులను గొంపోవుట ప్రారంభమైన ఇంకను ఎక్కువ సాము కావలసియుండును.

శ్రీ శ్రీ కర్నాకు ప్రభువు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ఈగ్రీ, నవం 5:—కర్నాకు ప్రభువునకు పూర్వము సర్ ఆర్థు నికల్స్ అనుపేరుగలదు. నేడు ఆకస్మికముగ వ్యవహారము ఆగిపోయి చనిపోయిరి. ఇతని వయసు 79 సంవత్సరములు 1895-1904 వరకు మరాఠో మంత్రిగను, కొంత కాలము మ్యాడిడ్ రాయబారిగను, 1905-1910 వరకు రష్యా రాయబారిగ నుండెను. తిరిగి ఇంటికొచ్చినపిదప వికే కాంగసహాయమంత్రిగ నుండెను. 1916 లో ఉద్యోగములో నుండి విరమించెను. ఆతనికి ఏడు బిరుదము నిచ్చిరి.

తురమ్మ ప్రభుత్వ ఆర్థిక పత్రము

కాన్స్టాంటినోపిలు, నవంబరు 4:—1929 ఆర్థిక పత్రమున 1928 కంటె 18000000 పానుల ఖర్చు ఎక్కువ గన్నించుచున్నది. జాతీయరక్షణము, ఆర్థికాభివృద్ధి విద్యాప్రబోధము, రైల్వేలు, నీటి పారుదలపనులకు పూనుకొనుటచే ఇంత ఖర్చు అయినదట.

గ్రీకు ఆధ్యక్షుని

అరెస్టు చేయుట

ఏథెన్స్, నవంబరు 4:—ఎస్పిక్ లో ఇద్దరికి గాయము అను గలగుడేయుటచే వారు చనిపోయిరి. ఆవృత్తు వనగా లానుగారిని అరెస్టుచేసిరి. పోలీసు స్వాధీనములోనే యుండెడు జామీను ఇచ్చెదరట.

బ్రాసానుండి బయటదేరిన ఆయిదవ మహారటాదశము రైలుపట్టాలనుండి తొలగిపోవుటచే త్రోవలో ఆగిపోవని వచ్చెను.

అమెరికా అధ్యక్షుని ఎన్నికలో మద్యపాన నిషేధము స్థిరమైనదిగా ప్రోటెస్టు కు ఓట్లందుటచే మనసున పనిచేయునట.

మద్యపాన నిషేధమును సహజముగ తినినదీనిని పరిమర్చించవలెనని స్థిరమగు తమ అమెరికా అధ్యక్షుడవని ఎన్నికాప్రచారములో చెలిసిరి.

వాతావరణ స్థితి

1928 నవం నవంబరునెల 6 తేది మంగళవారము

Table with 6 columns: ముఖ్యస్థానాలు, గోపాల్ పూర్, విశాఖపట్నం, కాకినాడ, మచిలీపట్నం, కర్నూలు, ఇల్లూరి, అనంతపురం, కడప, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నేలము, కోయంబట్లూరు, తిరుచనాపల్లి, నాగపట్టణము, మధుర, పొంబన్, పాలేంబ, తిరువేండ్రము, కొచ్చిక్, కాలికట్టు, మంగళూరు, దెంగునూరు, మేరకూర, కొడైకనాల్, మామూర్. Rows contain temperature and other data.

సర్కారులు:—ఆకాశము నిర్మలముగ నే యున్నది. గోపాలపురంలో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్:—శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో 0.9" కడపూరులో 0.1" వర్షం చెను. మద్రాసులో పగటివేడిమి 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

వీ. వీ. నారాయణలయ్యగారు, సహజ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞులు.

రుమేనియా ప్రభుత్వము

రుమేనియా ప్రభుత్వపు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. లండనులోయున్న రుమేనియామంత్రి విదేశాంగమంత్రిగ నుండవచ్చు ననుచున్నాడు.

ఫ్రాంసులో ర్యాడికాలుపక్షమువారు పాయింట్ గారిని త్రోసిది రాజుచేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

అమెరికా అధ్యక్షుని ఎన్నికసందర్భములో ఒకజట్టిని మ్యాండ్లే అనునాతడు కాల్చి చంపెను.

సర్ ప్రెజిడెంట్ వైక్కుగారు

బొంబాయి, క్రొత్తగవర్నరు నైక్కుచంపత సమేతముగ సార్వభౌమని నిం చాగించిరి. సార్వభౌమ డాతనిచేతులు ముద్దాడి కె. సి. బి. ఈ బిరుదము నిచ్చెను.

రషియాలో మతస్థానాలలో పాల్టావ్నావారిని నెడల గొట్టెదనని సోవియటు ప్రెజ్డెంటునియను కేంద్రపథవాడు తమ కాఖులకు కలుపంపిరి.

ఎల్బా పర్యటననుండి పాగవచ్చుచున్నది. వేడిద్రావ కము ప్రవహించుచున్నది. కాని వాటి నావులేసిరి.

కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ

తీర్మానము

డిల్లీ, నవంబరు 5:—కాంగ్రెస్ జరుగుచున్న అఖిల భారత మహాసభలో ఆఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘసభలు, భారత కాపన సభలోని ప్రజానిరూపకసభలు, నైకు సంఘముతో సహకారము చేతురి రాష్ట్రీయ కాపనసభలు ఇతర ప్రతిష్టాపనల సభలు కలసి సంవత్సరములెవని కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీవారు తీర్మానించిరి. ఈసలహాను నైహూసంఘ మంగీకరించినది తెలియజేయుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

డిల్లీ, నవంబరు 5:—ఈ ఉదయము డాక్టర్ అస్వానీ గారి భవనమున జరిగిన కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీసభలో ఎన్నికల తగాదా కమయను పరిష్కరించబడెను. మధ్యపరగజాలలో అధ్యక్షుల గారు అధ్యక్షునిగాను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘమే సర్వమొదలయి, మూడోగా రసభ్యులను గానన్న సంఘము కాస్త్రియమైనది కాదనియు సభ్యుల తీర్మానించిరి. (ప్రె. ప్రె.)

తూర్పుగోదావరిజిల్లా

కాంగ్రెసు సంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, ఆక్టోబరు 30:—నీటి సాయంకాలము 8 గంటలకు పైందా వెంకటసులపతి పురమండలమున తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సాధారణసభ జరుపబడెను. 16 గురు సభ్యులు హాజరైరి. శ్రీ దర్శా వెంకయ్యగారు సభాధ్యక్షులుగానుండి కార్యక్రమమును జరిపించిరి. ఈక్రింది తీర్మానములు చేయబడెను.

సంఖ్యలలో 16, 17 కేడెంట్ జనగణోపు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభాధ్యక్షుడవనికి శ్రీహక్ సి. దొరస్వామి అయ్యంగారిని యీసంఘమువారు నూచించుచున్నారు.

కలకత్తా కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధుల యెన్నికలు అన్ని తాలూకాలోను చేయుటకు సంఘాధ్యక్షునికిని కార్యదర్శికిని సర్వాధికార మీయడమైనది.

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో వరదవల్ల నష్టముచూపించిన బాధితులకు యీసంఘమువారు తమసహాయునియ్యెను వారి కన్నివిధముల సహాయముచేయవలెనని కాంగ్రెసు సంఘము, జిల్లా ప్రజలకు, ఇతరప్రజాసంఘములతోయూ వూరు.

జిల్లాలో వరదవల్ల నష్టపడిన బాధితులకు తమయొద్దనున్న వరదసహాయునియ్యిం ది సహాయముచేయవలసివని యీ సంఘమువారు శ్రీహక్ శ్రీనివాసయ్యంగారిని కోరుచున్నారు.

వరదలవలన బాధపడినవారికి తమ సహాయముచేయుటకు ధనము వసూలుచేసి యితర సభల సహాయముతో సరుపాను కార్యము (రీలిఫ్ వర్క్) నిమిత్తము తగిన యేర్పాట్లన్నియు చేయుటకు యీ సంఘమువారు సర్వాధికారముతో యీక్రింది ఉపసంఘమును నియమించెదమనెను. 1. నన్నేటి సత్యశారాయణగారు, 2. బులుసు సాంబమూర్తిగారు, 3. బిక్కిని వెంకటరత్నంగారు 4. కందుల వీరభాగవతస్వామి శాయుడుగారు యింక 11 పేర్లుగలవు.

అసమమైనచో యీ ఉపసంఘమునకు యింకను సభ్యులను చేర్చుకొనవచ్చును.

ఈ ఉపసంఘమునకు శ్రీ ముదపాక రంగయ్యగారును శ్రీ నరసింహదేవర సత్యశారాయణగారును కార్యదర్శులుగను శ్రీ నేట్రగంటి శ్రీనివాస కోశేట్రావుగారిని కోశాధికారిగను శ్రీ నన్నేటి సత్యశారాయణగారిని అధ్యక్షునిగాను నియమించడమైనది.

శ్రీ వీరేశలింగకవి సమాజము కుముదవల్ల

ఈ సమాజముయొక్క ముప్పదియొకటవ వార్షికోత్సవ సభ శ్రీరాజా కె. ఆర్. వి కృష్ణారావుమందిరమున శ్రీముకచెన్నాడగడ భానుమూర్తి సంతులుగారి యాధిపత్యమున యీనెల 18 వ తేది ఆదివారం వగలు 2 గంటలకు జరుపబడును.

సాగి వెంకటనరసింహరాజు, అధ్యక్షుడు.

భూపతిరాజు తిరుపతిరాజు, కార్యదర్శి.

లా ట్ టి

సోమసుందర సాతశాల యూనియన్

కాంచీపురం (కంచి)

టికెట్: రెండే అకాయి

అమ్మలూరు కావలెను. కమిషనరీధారాలోను

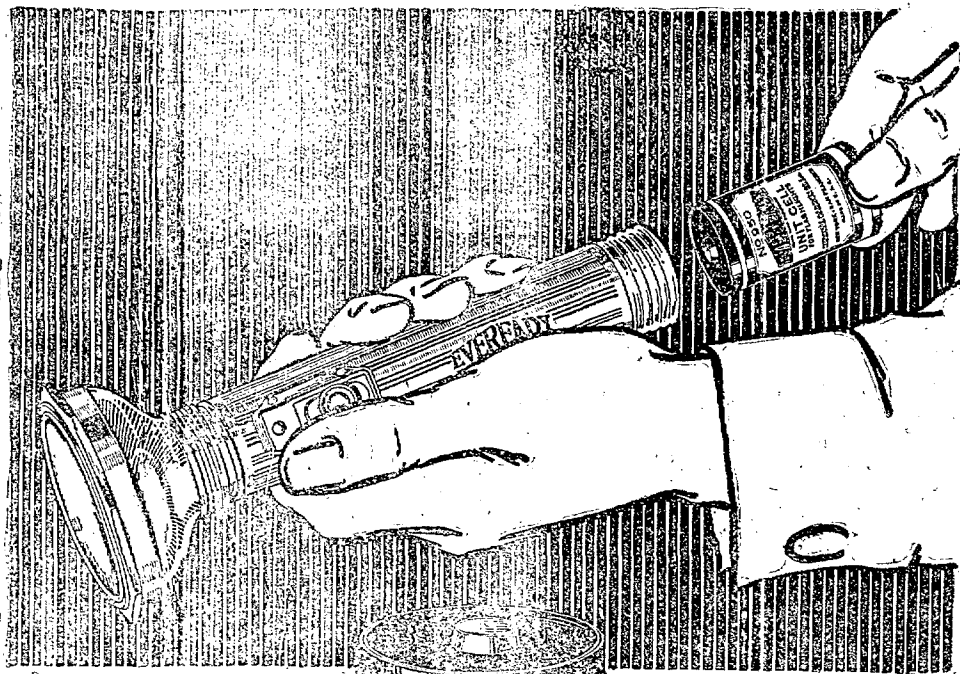
చీట్లు ఎక్కు దిండు. 31-3-29.

వీ. రామస్వామిశాస్త్రి, ప్రెజ్డెంట్, శ్రీమద్ వేంకటేశ్వరమ్

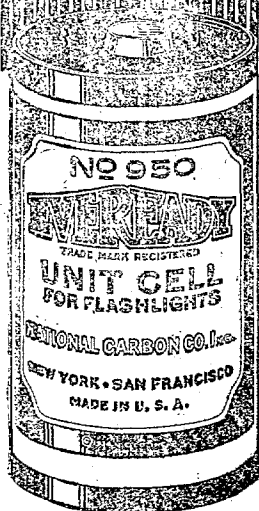
సిన్లెన్ అమెరికన్ ఎవరెడీ యూనిట్ సెల్స్ను కొనుటచే

American
EVEREADY

సఫలీకృతు లగుదురు.

శీతానుష్ఠానము లన్నింటికి భరించునట్లుగా అమెరికన్ ఎవరెడీ యూనిట్ సెల్స్ ప్రత్యేకవిధమున తయారుకాబడినవి. అవి ప్రకాశముగా వెలుగుటకు, చాలకాలమువరకు మన్నుటకు, వేడిమిగాని, శీతలముగాని వీటిని మార్చుచేయజాలవు. అందువలననే ఉత్తరపుకొననుండి ఈ క్షేత్రమువరకు, అందరు అమెరికన్

ఎవరెడీ యూనిట్ సెల్స్నే కోరదరు.

ఎల్లప్పుడు అమెరికన్ ఎవరెడీ యూనిట్ సెల్స్నే కోరుడు. ప్లాష్ లైట్ లన్నింటికి సరిపోవును. అమెరికన్ ఎవరెడీ ప్లాష్ లైట్లకు వయోగించిన యితర వెలుగులచే పొందజాలని కాంతిని పొందగలరు.

American
EVEREADY

చాలకాలము మన్నును. ప్రపంచమును చిరకాలమునుండి ప్లాష్ లైట్లు, బాటరీలు తయారు చేయుటయందు ఖ్యాతిగాంచిన అమెరికన్ ఎవరెడీ రేడియో బాటరీలు తయారుచేయువారలచే తయారొనర్పబడెను.

డాబ్బి అండ్ సేమర్ (ఇండియా) లిమిటెడ్, కలకత్తా.

1616

నేతపరిశ్రమ సమావేశము

అభివృద్ధి కాభిమాన్యులు గా॥ యమ్ ఆర్. నేతరత్నం అయ్యదగారి ఆధ్వర్యమున నేడు 12 గంటలకు పోర్టు సెంటు జార్జి యందు నేతపరిశ్రమ సమావేశము జరిగెను. సభకు చాల రైస వర్క్యులలో టి. సి. శ్రీనివాసయ్యంగారు యాకా. శివరాజు సి. గోపాల మినకాగార్లుగలరు.

ప్రభుత్వ నేతపరిశ్రమ కాభివృద్ధికి అమలుపాడుగా ఈ సమావేశము వారి యెదుట ప్రవేశపెట్టిన మొమోరాండము చర్చించబడెను. రాష్ట్రమునందు నేతపరిశ్రమ ప్రసంఘములెట్లు పనిజేయుచున్నవో తెలిసికొనటకు సమాఖ్యారసంఘముల రిజిస్ట్రారుగద్దనుండి సమాచారము తెలిసికొనకతే సనియు, నేతపరిశ్రమను నేర్పెడి పారిశ్రామిక విద్యాలయమును గూర్చి తెలిసికొనుటకై నేతపరిశ్రమ కాభివృద్ధికి నుండి రిపోర్టును తెప్పించవలెననియు ఈ సంఘమువారు అభిప్రాయపడిరి. త్వరలో నేతపరిశ్రమ విద్యాలయమునకు తగిన భవనమును తరికతము లేర్పరుపవలెనను యభిప్రాయముగూడ వెల్లడించబడెను. పనిని శుభము చేయునట్టి విధానముల కాలాభివృద్ధి టకై పారిశ్రామిక పరిశోధనా ధి:జనీయరు నేటి పారిశ్రామిక విద్యాసంస్థయందు నియమింపబడవలెననికమిటీకారభిప్రాయపడిరి. అమలుపాడుగారి మొమోరాండములో నేత పరిశ్రమను గురించి సమగ్రముగ చర్చించబడెనది సెంటు 10 వ నేటికి కమిటీ సమావేశము వాయిదా వేయబడెను.

భారత స్వాతంత్ర్య సమితి

సభ్యులను చేర్చుటకును దేశమందంతట కాఖిలను స్థాపించుటకును పూనుకొనుట

ధీర్ఘ, నవంబరు 5:- భారత స్వాతంత్ర్యసమితి మధ్యాహ్నము సమావేశమై సమితి నియమావళిని, నిర్ణయించుటకు, సమితి ఆధ్వర్యమున, కార్యదర్శిని, కోశాధికరిని, మరియు జమ్మదాస్ మెహతా, సత్యనూరి హర్నిమెన్, చత్తా, శేదారనాథ నెగల్ గార్లను నియమించెను. దానిని తయారుచేసి కలకత్తాలో కూడనున్న సమితికి నివేదించవలసినట్లుగా వారాభివంభదీరి.

దేశములో స్వాతంత్ర్యసమితి కాఖిలసేర్పాటుగావించుటకును, సభ్యులను చేర్చుటకును సమితివారు తీర్మానించిరి. సామ్రాజ్యవిచ్ఛేదక సంఘమునందు సభ్యత్వము వహించుటకు గూడ సమితివారు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

తా మ ర తై ల ము

దబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర బళవిధమైన పురుగులను చరముమీదిగాని, వెల్లడకలలోగాని, లోచర్ములలోగాని, గొల్లలోగాని పుట్టనమ్మును. అమ్మతాంబూనం దీప్, బొంబాయి - మునరా

(శ్రీ ప్రెస్ కుంభ)

స్వాతంత్ర్య సమితి సమావేశమై శ్రీమాన్ శ్రీనివాస య్యంగారు ఆధ్వర్యముగాను, శుభాష్టోత్, జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు కార్యదర్శ్యులుగాను, నియమింపబడిరి. రాష్ట్ర ప్రతినిధుల సంఘము కటిపాపింపబడెను. దానిలో 20 మంది సభ్యులు కలరు. ఈ సభ్యులు తమతమ రాష్ట్రములలో స్వాతంత్ర్యత్రచారము చేయవలసియున్నది. తాత్కాలికముగా నీ సంఘమున కీక్రిందివారు కొనబడిరి. శుభాష్టోత్, కిరన్ శంకరరాయి, హరిత మారచక్రవర్తి బెంగాల్, పండిత జవహర్లాల్ గణేశ్ శంకర్ విద్యార్థి శ్రీ ప్రకాశ్, సంయుక్త రాష్ట్రము ఆబ్దుల్ బాకీ (బీ హార్) సాంబరూరి, విశ్వనాథము గారలు (ఆంధ్ర) సత్యనూరి (తమిళనాడు) జమ్మదాసు మెహతా (బొంబాయి) శేదార్ నాథ నెగల్ (పంజాబ్) హర్నిమెన్ (కర్ణాటక) ఇతర స్థానములు తరువాత పూరి చేయబడును. సాంఘిక ప్రతిస్థాపన సభ్యులు యీ సంఘములో చేరుటకు వీలులేదు. హిందూసభ, ముస్లిం సమితి, సిక్కు సమితి, జస్టిస్ పార్టీ సభ్యులు దీనిలో సభ్యులగుటకు వీలులేదు. సమితి నియమావళిలో 9 నిబంధన ననుసరించి, సాంఘిక ప్రతిస్థాపనల పేర్లు నిర్ణయించుటకు జమ్మదాస్ మెహతా, లాలా శంకరలాల్ గార్లతో కూడిన సంఘమేర్పాటు చేయబడెను. కాంగ్రెస్ సమయమున సమావేశమున పథిలో వారు నివేదిక సంపవలెను. సామ్రాజ్య విచ్ఛేదక సంఘములో సభ్యత్వము వహించుటకు సమితివారు నిర్ణయించిరి. సమితి కార్యక్రమ మంతయు కలకత్తాలో నిర్ణయించబడును.

హరిశ్చంద్ర నాటక ప్రదర్శనము

(బులుసు- రామజోగరావుగారు)

సుప్రసిద్ధ నాటక కవులు నటలు అను శ్రీయుత బలిశేషలి లక్ష్మీకాంత కవిగారిచే వ్రాయబడిన మన యీ నాటకమును మొన్న శనివారం 8-11-23) డక్షిణ యిండియా వర్తక అండు మ్యూజిక్ థియేటర్స్ నాటక సంఘమువారు చూపిన అత్యద్భుత కళాకాంక్ష వర్ణనాతీతము. వీరు కొన్ని ప్రాంత మార్గములను ప్రోత్సహించి, సుప్రసిద్ధాంగ నాటక కళావిశారదులతో నీ కింద వేర్వేరు చేసిన వారు మొన్నటి యాటలో పాల్గొనబడలేదే నాటక మంత రక్షింపబడింది. శ్రీయుత ముప్పిడి జగ్గ రాజుగారు బహుజోగ్యుల ముఖ్యరావుగా, బలిశేషలి లక్ష్మీకాంత కవిగారు, రామజోగరావుగారు సత్యనారాయణగారు ముఖ్యులు జగ్గరాజుగారి శ్రీ ప్రాత్రుతగన, కంఠాధ్యక్షము, పదలాలిత్యము, భావప్రకటన, రసస్ఫూర్ణ, వగ, వర్ణన, శీతాభినయము, మొల సమస్తమైన సూక్ష్మముల వర్ణనా తీతములు. హరిశ్చంద్ర పాత్ర ధారియగు శ్రీ సుబ్బారావుగారు గొప్పనాటక కళావిశారదులు. వీరు రంగస్థలమునకు కావలసిన నరత పాటపాడి రాగాలాపన లగ్నంబిశానియేడల యిప్పటి కంటెను వేయరెట్లధిక రసవంతముగ వీరినటల ఉండగలదు నాటకమున గానమున తోచునది ఉన్నది చూపించుట ఇంతే. భావనా ప్రవచనము ప్రత్యక్షమైన నటన కట్టెనుట కా నిందవలయునుగదా. ప్రాచీనుల చేసిన గొప్ప కార్యములను మరల మరల మనకు జ్ఞాపకము చేయును, చారిత్రాత్మక మన గుణములు లీనమార్చు చేయుగల భాగ్యశాలలే వీరినటల కళాతత్వవేత్తలు. వీరులు నీర్వి, వారికి ఆధారభూతులయందు లక్ష్యమును నిల్పించుటయే నాటక కళాతత్వముయొక్క ఉద్దేశ్యము. లక్ష్మీ కాంత కవిగారు హరిశ్చంద్ర నాటకమును రచించినవారు. వీరు మొన్నటిదిం చూపించిన భావభివ్యక్తి అన్వితము. ఇదివరకు నత్తతనని పాత్రధరించినవా రెవరును శ్రీ లక్ష్మీకాంతముగారిండు నటించలేదు. విశ్వామిత్రుని పాత్రను ధరించిన రామజోగరావుగారు బాగుగ నీ అభినయించిరి. లోహితాశ్వని పాత్రను పోషించిన బాలాదు కడుంగడు ప్రశంసనీయుడు. తల్లినికొనిన మునినివానిని దేవరం మనుషు మన చూపిన సహజాభినయము వర్ణనాతీతము. ఉత్తర సర్పార్థశాంతి నాటకకళకై పాలుబడిన వైవాడు మనయాంధ్ర రాష్ట్ర ప్రతిభను చెప్పుటలో కూడ వాగుగ బాటకనీశారు. వీరికి దేవుడు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యముల నిచ్చి కావడుగాత.

* * * *

శ్రీ శ్రీ గౌరవీయులగు ముత్తా వెంకటసుబ్బారావు గారి సమక్షమున, మద్రాసు దక్షిణ భారత వాణిజ్యసంఘపు నాటకకళావారీ 8 వ లేదీ విక్టోరియా పబ్లిక్స్ హాలు నందు, హరిశ్చంద్ర నాటకము ప్రదర్శింపబడెను. ప్రేక్షక జన సమూహము సామాన్యమై ముండెను. అందుచే ప్రజలలో క్రిక్కిరిసిన నాటకాల యందు, సాధారణముగానగు గల్లంతు మాత్రములేనందున, అంతిమున నాటకము చక్కగా వినిపడ అవకాశములభించెను. గల్లంతు లేక పాపులరు కాలములలో నాటక ప్రదర్శనా సౌష్ఠ్యమునూడా ఒకటి కాకపోవలెను

పాత్రధారిలగు ముఖ్యముగా నత్తత్రక పాత్రధారులగు శ్రీయుత బలిశేషలి లక్ష్మీకాంతముగారు మిక్కిలి ప్రశంసాపాత్రముగా అభినయించియుండిరి. వీరు సుప్రసిద్ధ కవులు. ఈవిషయము వీరి నాటకముచదివిన ప్రతివారికిని తోచుకొనవలయును. రస పోషణను సౌష్ఠ్యముగా నొసరించుటకు, మనస్తత్వకాస్త్ర నిబంధనల, రసానుభవములకు కవి నీ కోరికనున్నది. వీరిరావశ్యం ద్ర నాటకమునందు రసపోషణము అత్యద్భుతమును మాట నిర్వివాదాంశము. అందునబట్టి కవిశేఖరులగు పాత్రనామాత్యులకున్నటువంటి రసానుభవము వీరికి కలదని వేరుగా వ్రాయనని సరములేదు. అట్టి వీరు చిత్రించిన పాత్రలను, కళాసమృద్ధిగా ప్రదర్శింపదలచుకొన్న నటనకు వీరహృదయమును బాదుగా గ్రహింపవలసిన పాధ్యతగలదు. ఇచ్చట కవియే సుప్రసిద్ధ నటును కూడా నై, తనపాత్రను తానే అభినయించుటచే అట్టి బాధ్యత కవకాశము గనుపించక పోవుట నటనాసౌభ్యమునకు తోడ్పడి, వీరి సహజాభినయస్ఫూర్తి పరిపూర్ణి గావించెను. వీరి వేషము గురుకులాభ్యాసముచేయు శిష్యులయనునను మించిన రూపుని తోచజేయుచున్నను, వనవాస తాపముల చక్కగా ననుకరింపచుండెను. గానము రంగోచితమై సంతృప్తికరముగా నుండెను. మూకాభినయమునందు వీరు కడునిపుణు లగుపించిరి. భావార్థముల లేటెల్లముగా స్ఫూరింపజేయు విధమున, పదవిభజనముల

మీ దివ్యమైన ఆస్తి మంచి ఆరోగ్యమే.

మీరు ఆరోగ్యముగా ఉన్నప్పుడు మీరు ఉత్సాహముతోను, దృఢ ముగాను పనిచేయగలుగుదురు, అట్లాడగలరు. గతక మీరు ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనటమిక్కిలి ప్రశస్తమైనపని. ఉదయకాలమును ఒక గ్లాసు నీళ్లలో పుచ్చుకొనబడుచున్నట్టి ఈనో "ఫ్రూట్ సాల్ట్" 50 సెంటిమెల కాలము అంటు కైగానే ఆమోచమును గడిచుటయే శీరియొక్క శ్రేష్ఠస్యమును తెలుపుచున్నది. ఈనగల సోమరితనమును, ఆరోగ్యమును చెల్లించునట్టి ఆనేక వ్యాధులకు మూలకారణము ఈనో జయింపచున్నది.

ఈనో

"ఫ్రూట్ సాల్ట్"

ప్రతిరోజును తెండుపైజలందు విక్రయించబడుచున్నది. లండననందు కల. జె. సి. ఈనో లిమిటెడ్ వారిచే తయారు చేయబడుచున్నది. తయారు

చేయబడునప్పుడు చేతితో తాకబడుట లేదు. ప్యాకెటి పైనగల "ఫ్రూట్ సాల్ట్" ఈనో, లేదో మొదలగు పదములు రిజిస్టరు చేయబడిన వర్తకగుర్తులు.

12

నేయ్యిరెవెన్యూ
కలెక్టరేట్:-
జి. ఎన్. ఆర్.
గల్లెట్,

1-17 అర్బినియస్ విధి, మదరాసు.

ది జనరల్ అసూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్. (అజ్మిరు)

THE GENERAL ASSURANCE SOCIETY LTD. AJMER.

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలలో కెల్ల అభివృద్ధిలోనున్నది.

1926 సంవత్సరములో వెయ్యింటికీ రు 22-8-0	పాలీసీ మొత్తం రు 1,80,00,000 సంవత్సర ఆదాయము 7,00,000 1927 ఫలిత వ్యాపారము 38,00,000	క్రిందటి సంవత్సరముకంటె రెండింతలుగా అభివృద్ధి గావడెను.
---	--	--

మీరు భీమాచేయుట కనుకూలమైనదియు, ఉన్నత స్థాన మాత్రమించిన దిదియే.

8477

ఇండియా, బర్మా సిలోనునం దంతటను ఏ జెన్సీలు వ్రాంపీలు స్థాపించితిమి.

అనంతములకు (వాయుడు): V Rama Rao, B. Com, Chief Agent for Ganjam & Vizag Dis, Tuni

గావించి, గర్వపద్యముల చదువగల, ప్రతిధి వీరియందు గాంచవలయును. నత్తత్రక పాత్రధర్మన సభంధములగు వీరి ప్రవర్తనము, తుదివరకును కడుసహజమై, వ్యాపయంగమమై, ప్రేక్షక జనానందసంధానుకమై యున్నందున.

చంద్రమతి పాత్రను శ్రీయుత ముప్పిడి జగ్గరాజుగారు ధరించిరి. వీరు కడుస్ఫుర్ధులయ్యును, పాత్రధారణ మూలకపోవుట నాటకకళాభివృద్ధియందు వీరికి గల యభిమానమును వెల్లడిచేయుచున్నది. వీరి చంద్రమతి పాత్రను మాత్రమే చూచినవారికి, వీరు యంతవయసుగలవారు, అని చెప్పినచో నమ్మకాలరని నాయభిప్రాయము. అంత విపులమున పరివర్తనము వీరి యందు గానపించెను. సాధువర్తనము, పరివర్తనభావము, సామ్యభావము, సోపానము, మొదలగు ఉత్తమపాత్ర శ్రీలక్షణము లన్నిటిని ప్రదర్శించుటయందు వీరికి అనన్య సామాన్య నేర్పరిత్యము కలదని ప్రథమసర్వాయము వీరి ప్రవర్తనను చూచినవారికి గోచరింపకపోదు. ఆంధ్ర నాట్యకళానేష యొనర్చుటకు వీరి కీర్త్యురును చిరాయురారోగ్యముల ప్రసాదించుగాత.

విశేషముల నటుంచగా హరిశ్చంద్ర పాత్రను శ్రీయుత బ్రలి వెం సుబ్బారావుగారు ఎంచవగిన గొప్పయిటులు మాత్రము లేకుండా నిర్వహించగలరని నాకుతోచున్నది. వీరిగర్వముయొక్క గొప్పతన త్రినంతమాధుర్యము మాత్రము లేదేమోయని సం

చేమానుగాని హాయినియున్న సుఖసలను కల్పములను బాగుగా మాన్గగలరు. నాటకపాత్రధారులలో సంభాషించునపుడు నటజను తమచూ సభికులవైపునూడా దిరిగిచెప్పుట అభినయనమునకు సహజత్యము నేహత్రము నాపాదించబడదు. ఇట్టి స్వల్పలోటులకు పట్టనన్నచో సుబ్బారావుగారి భావ ప్రకటనావిధానము సంతృప్తికరముగా నుండకపోదు.

లోహితాశ్వని పాత్రను ధరించినబాలాదు దుఖ ప్రాధారసపోషణము చక్కగా గావించియుండుటచే మాయవారికి ముందుగాను వీరు గొప్ప నటులలో నొకస్థానము నాక్రమించగలరేమో యను ఆశ కలుగకమానదు.

ఈ నాటకమునందలి విశ్వామిత్రపాత్ర శ్రోధరస ప్రాధాన్యమైనది. తత్పాత్రధారులగు రామజోగరావు సత్యనారాయణగారి నటనము లందును ఆననమునందు శ్రోధరసవిలక్షణముల రక్షిముము యిందుకైనను కనువివకపోవుచే సహజ భిన్నముగా నున్నను ఎంతోశ్రమపడి వీరు చూపిన శ్రోధరస నూదిత బాహ్యకేస్త్రవేషధరము నాటకప్రదర్శన విమర్శనా జనసమృద్ధిగా నుండెనని నాయభిప్రాయము.

శాకరాల సత్యనారాయణ,

దేవరకొలుపులు

దేవరకొలుపులపదము ప్రముఖమైనదనియును ప్రతి హిందువునకును నుభవమైన పదమేనని తలచెద పూర్వకాలమునందును మనపెద్దలు ప్రతికల్పమునందును గ్రామదేవతలను నొక దేవతను పూజించి, అదేదేవత బాధ్యతలు వీరివలన గ్రహించుకొని గ్రామమునందుండి కాపాడునది ఉన్నవారలతో సహానుభవించుచుండిరి. ఆదేవతకు నామమైనదేగాని అట్లుపరమమైనదనిగూడ బోధించుచుండిరి. వీరికి ఆహింసాపరమార్థము యనిబోధించు గ్రామస్వామిదేవతగూడ సమ్యక్ బోధించుచు బోధించుచున్నారనటలతో వింతలేదు.

పూర్వము అట్టిదేవతలకు పశు, నరబలముతోగూడి యుండెడిదట పాపము ఈచాలావరకును అంగభ్రష్టులకు మరల త్యక్తులమనగాని తేకకాలమార్పునబట్టిగాని ఈత్యక్తులమన అనరబలి అమృతాద త్యజించి ప్రస్తుతము పశుబలితోనే తృప్తి జెందుచున్నది. అదిఅమృతాద తేదాగ్యమేననితలచెదను. లేకున్న మనమెందరము అమృతార్థ వారలదేదీభాగ్యయోయని ఒక పద్యాయమాహించుకొనిన నాస్వామియను యుజ్జునుననున్నది. ఇకమిగిలియున్నది నోరులేనిపశుబలిదాత్రమే. కనువులు నోరు లేనివి గదా యని గదా మనము ఇంత నిర్మాణియ్యముగా వాటిని వంకాయలు తరిగినటుల తడగుట.

సాధారణముగా ఈ వారలకు పరమేశ్వరానుగ్రహమున ప్రతివత్సరము జరుగబడక, 4 లేక 5 సంవత్సరముల కొకపర్యాయము ప్రతిగ్రామమున జరుగవలెను. ఈ నాలుగియైత్యరములలో కర్మములలో ఎకకిర్రా అంటుబాధ్యములు అనగా కలరా, మహాచి వగైరా తేజనవచ్చునదెల, ఆ ఉద్యతములో, వారికి యజమానులు అమృతాద ఒక దాన్ని పోతుకగాని లేక ఒక గొట్టెకగాని బలి ఇచ్చెదమని చూడుతున్నదట. ఈత్యక్తులకును ఆరోగికి నయమైనయెడల వైశదహారించిన జంతువును బొందుపాసి కొలుపుచున్నవరకు మేకెదరు. కర్మములలో ఆ రోగివదలితా అమృతాదకి నరబలములను బిచ్చములు జేప్పెదరు. ఇట్లు బలి ఇచ్చుటకు గ్రామదేవత వ్యతిరేకముగూడ కొన్నియొందును. అటువైత గ్రామాధికారిలకు మేకపాపంబునవచ్చుచున్న పాపములకు వారి దాన్ని పోతుకగాని లేక గొట్టెకగాని మేపుచుండును. సభలో ముందు గ్రామాధికారి అవిచారు పరిపాలనమును, వారు ఉద్యోగములు పోవుననున విషయములను యజమానులకును ప్రధమబలి వారికిగాక యున్నవారి ప్రాణములపైను అర్పించి అపాకల వారివారి వాదములపైను నిర్ణయము. నానాచూపు దేవతలకు ముందర్పించవలెను. ఇది గ్రామాధికారి పాత్రలలో బలవత్తమైన పాత్రల కర్మాద ప్రముఖముగా అన్వయము జరుగును. ఇట్లు ఒక చిన్న కొలుపునకు ఈ గ్రామమునకు కర్మములకుండును. గ్రామదేవతలచేత 10 లేక 15 రుపాయలను 25 లేక 30 గొట్టెలను సాంకృతిక వారలకును, వీరకర్మములైన మన సోదరులు కొందరు మైసరకనినోటితో కొళ్ళమెడనకొరికి దూరముగా వారలైనచెదరు. ఇట్లు ప్రాణము లర్పించు కొళ్ళకు మేరయుండదు. ఇక పెద్ద పెద్ద కొలుపుల వద్ద జరుపు వారలకు నిర్దిష్ట నెలవరకు.

సోదరలారా, మాదిరిరా మన మాధ్యము. ఇది అంతయు మన పూర్వచార వరాయణలచే పురికొల్పబడునదే. అట్లు ఆరక్తకాలముల తలముట కంత భయము గొల్పుచున్నది. ఇక చూడట కెట్లుండనో, వై జెప్పినదంతయు రెండు మూడు రోజులలోనే జరుగును. ఇక తుది జనమనకుగాను ఒకటి మిగిలియుండును. ఇయ్యది అనేకరకములగా జరుగవలెను. అందు నాకు తెలిసిన ఒక రకము నీకింద వర్ణింతును. అది మీరు చదివి భరింపవలెను నాపై గొంతుకుడు.

గావుకు ఒక బల్లిక మైన నల్ల మేక పోతును జెత్తురు. ఆ మేకను కిరన్నానము చేయించి, కుంకుమదంతో నలంకరించి కాళ్ళది కదలకుండ గట్టికాపట్టి నల్లు రయిదుగురు కలసి పైకెత్తి యుంచెదరు. పూర్తిగ నురాపానము నీవించి, పెద్ద పులిదేవముతో కిర్రము తెలియకుండ, వాపులనున్న గడినెళా నుండుబడిన, నీర్లితుడొక డరి గంభీరముగా, ఒక్కసారి ఆమేక వద్దకు దురుకును. ఆమేకము ఆ గంభీరమైన దురుకు, దగ్గరనున్న ప్రత్యేకగాని పశుబలిగాని జూచినయెడల, భయంబ మొంది రోగగ్రస్తులయ్యెదరనటలతో ఆశ్చర్యమేమియు లేదు. దీనినంతయు నా మతావశమైన మన గ్రామస్వామి, హుద్ర సోదరలందరు తేదేద్యమితో జూచుచుండెదరు. ఆ తేదేవతల ఆమోనోరు పగలబడిన, దాని నాల్గును రిక్తవాస్తవములతో పెనగి, ఊడదెరికి, కత్తి యున్నయెడల కొన్ని దంతములనుగూడ తన దంతప్రయోగముచే నూడదెరికి ఒక వల్లెరంబును ఉంచును. అది చూచి మన సోదరులెల్లరు గావు తీసినవాడు పిరాగ్కోళ్ళురా యని పొగడుకొంటు, ఈ సంవత్సరము కొలుపులు గమ్యముగా జరిగినదిగా యని చంకలు గొట్టుకొనుచు, అమితోత్సాహముతో, ఆమేకను, వల్లెరంబును ఒక బండిమీద ఉంచి, నల్లు తెలియని ఆరవులతో గ్రామములో ఊరేగించెదరు. ఇంతటితో గ్రామముంతయు చల్లబడును.

సోదర యువకులారా! ఇంతకన్న నిక్కువకార్యము నేరొకటి ప్రపంచమున నుండునా? ఆ మేక పశురాధ ఇట్టి దని వర్ణించుటకు నాకలమాడుటలేదు. ఎట్లుండునో మీరే ఆలోచించుకొనుడు. ఇది నిజమే మీ కనుబంటు నీకు రాకుండునా? మనము సాధారణముగా కనాయివారిగుండె కఠినమైనదని తలంచెదముగాని, ఇట్టి ఘోర కృత్యమును కనులార జూచుచు, అత్యుత్సాహముగా ఆహారేగింపు వెంట తిరుగుమన గుండె లెప్పి మునుంగులు కఠినమైనవో ఒక్కసారి ఆలోచించుకొనుడు. దైవానుగ్రహమున ఈ జనముతో కొలుపు పూర్తి చేయుదురు.

యువజనబృందము మాదిరిరా ఇంతకన్న ఘోరము ఇంతకన్న నీచము ఇంతకంటే యుండునని మనము తలంపకునా? ఇది ప్రతిగ్రామమున జరుగుచున్నదేమన ను మారకంకింపబులేదు. అట్లు తేసిననే దేవతత్వ ప్రితేంద్రి బాధ్యులనుండి కాపాడునని చెప్పెదరు. ఇది కాస్త్రవ్యుత్తమే నని గూడ వక్కాణించెదరు. కాని దీనికి కాస్త్రవ్యుత్తమే మొక్కడనుగానినడదు. చెప్పగా వినుము. దేవత తనబిడ్డలనే తానాహారముగా కొనుకా? ఇదియొక్కటి పిచ్చిమాట. బిడ్డలకుని భుజించుట ఆపెను ఆరంభమా? ఇదియన్నియు బూటకమాటలు. అజ్ఞానాంధకారములో బడియున్న మాధువుల మాటలుగాని నేరుగాదు.

కలరా మహాచికాదులు రాకుండజేయుటకు అనేక దోషములు కలవు. ఈబాధ్యములు దేవతచే ఆపెను ఆహారము లేక వంపుబడి చేయబడునది యనికాని దేవతకు జీవముల బలి యచ్చినగాని ఆపె మన వాటి వారినుండి తప్పింపనను మాధు సమ్యక్మును పోరద్రోలుదు. కనుకవిప్పి ఒకసారి తోటిజీనములు పడుబాధ చూడుదు. పరమాత్ముని దృష్టిలో మనకుందరము ఒకవిధముగానే పరిగణింపబడుచున్నామని నమ్మును. భగవంతు డనుగ్రహించిన వ్యక్తియను సరిగ నుపయోగించుదు అదిగాక మనమందర మేకగ్రీవముగా గర్వమాంబు మైనదని యొప్పునను భాగవతమేమని ఘోషించుచున్నదో తెలుసుకొనుడు. కనుబలి ఇవ్వగూడనని పుష్పముగ లేటెల్లము జేయవచ్చుది. పంచమస్కంధములో “కుకయోగి పరిక్షితుడు నెల్లదే నరలోకవర్జన” మను శ్లోక క్రిందయున్నదని వివరభాగవంతు “వతియో నీచవర్ణుడు నిష్ఠ పల్లవు” అని మొదలికిన పంచమస్కంధ భాగవంతు శ్రీమద్రామాయణ తేజ్వలేని కేరకరకాధ్యాయ పుత్రుల మనవుల బలియచ్చిచేసి వారల నియంబునందు మువ్వకంబు, నువ్వులందునిన, త్రద క్షలు పానంబు చేయుచుం పాతాళముందును” అని యున్నది కాబట్టి సోదరలారా! ఆ పూర్వచార వరాయణలు అజ్ఞానమునబడి మీరు చేయు బోధలనుబట్టి, మీరే ఆహారమును వదిగట్టుకొందురు. అది కేవలము మాధ్యమేగాని వరయేముగాదు. అయ్యో! తల్లిబిడ్డల బలియడుగు ననుకొనువానికన్న చాందస మింకేమైన యుండునా? మన కాస్త్రము ఘోషించుచున్నట్లు, తెలియక విడివిడి జ్ఞానముతో నుడువుచుంటున్నది, మీరే ఆ సరకునుపానమును జడెదరు. సాధారణముగ నిష్కల్మషమృత యముతో ఆహారించి అట్టి కనాయిపూజల వడలుదు. మీకు నేవతయందే నమ్మకమున్నయెడల సాత్వికపూజతో ఆపె అనుగ్రహమును బడె యుండు. నా క్విక పూజ జేవ తను తృప్తి పర్యగల్గు నని శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసగారు మనకు చూపియున్నారు. వారు సాత్విక పూజచే దేవతానుగ్రహములతో కైవల్యముజేసారు. కాబట్టి సోదరలారా! జీతీనుండి వినును మీరు నోరు లేనిదేవముల నిష్కార్యుతోవదలి, ఫలపుష్పములతో పూజగావించి నమ్మకమున్నయెడల బాధ్యులనుండి తప్పించుకొనుడు. ఒకటిరెండుగ్రామము లిదిసకత్త్రోపజూపినదని తలంచెద, అందు ఆశ్రోపనే అనుపరించుదు. ఆహింసను వదలి సత్కార్యమునకు మరలుదు.

పెదపూడి దేశభక్తుని రత్నయ్య, బి. ఎ.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవి
నూతన గ్రంథములు 2555

1585	మక్తిపూ రిమోద్రముతాలాకు ఈక్రింది గ్రంథములు విడిగా అమ్ముబడును. కొలదికతులే యజ్ఞములచేత తానెవినవారు వెంటనే ఆరరు శంకనలెను.
1-0-0	ప్రహరకాటకము (అలంకములు) వెల
8-0-0	కర్పూరమంజరి రెండవభాగము 228 పుటలు
1-0-0	ప్రహరకముల సంపుటము, కాలికోదెండు
	పొన్నేటి, జి.పి. కర్పూర కోనూబాళిభరింపవలెను. దీ గాదు పుస్తకములు కొనువారు 4-12-0 లు చెల్లించిన చాలాది.
15-0-28.	కామమోద్రవరం, పాలకొండటి మూగురుర్తి, మక్తిపూర్తి సంకరాభ్యుదయి.

వ్యవసాయ పరిశోధనలు

బి. విశ్వనాథ్ గారి యువనాటము

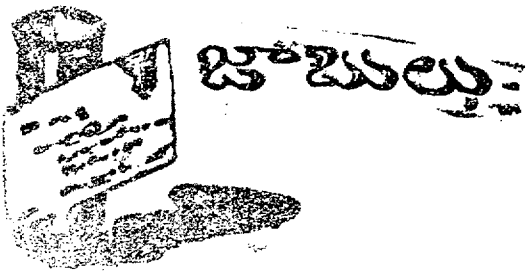
ఆకాస్మికముగా ప్రశంసించుట
మదరాసు ప్రభుత్వ వ్యవసాయరాసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులగు బి. విశ్వనాథ్ గారు. వ్యవసాయపరిశోధనల గురించి, మన రాజ్య విశ్వవిద్యాలయమువారి యాజమాన్యమున నొనరుచున్న యువనాటములలో తుదిదిన కారక యువనాటమున గత శనివారమునాడు రాజధాని కలాకాలయం దొంగి ముగించిరి. వ్యవసాయ శాఖాధికారి యగు ఆకాస్మికముగా, రాజధాని కలాకాలాధ్యక్షులగు స్పీక్రు నాడను, ఉపనాటకమున విశ్వనాథ్ గారి యువనాటము ధోరణిని వారు చెప్పిన అమూల్యముగు నూతన విషయములను ప్రశంసించుచు, సభికుల తరపున కృతజ్ఞతను చెలిపిరి.

ఈ యువనాటమున, నువనాటములు, రాసాయనిక పరిశోధనలో నిధాంతవిభాగములలోను ఆదరణ విభాగములలోను అవలంబించుచున్న వద్దతుల లో గల విభేదములను వివరించుచు, కాస్త్రము వ్యక్తివిషయములగుంచి చర్చించుచుండు, సామదాయకవిషయముల గురించినాస్త్రమే సర్వించునని యు నుడివిరి సామాన్యముగ రాసాయనిక కాస్త్రపరిశోధనలను లంబించు రెండు పద్ధతులను చెబుచు, ఆరెండును పరస్పర సహాయకములేగాని భిన్నములుగావనిరి. పరిశోధనకాలముందుగాని, సాలములలోగాని గానింపబడు వ్యవసాయ పరిశోధనల కన్నిటికిని, సాధ్యమైనంత తక్కువ వ్యయముతో మంచి ఫలంబు సాధించుటయే ఆదర్శమని నుడివిరి రాసాయనికాధికార కాస్త్రముల పరిశోధనలయందుగూడ పాకబాటులు జరుగుచుండుట సాధారణము. వాని నిధియే యటులుండ, అనేకవిభేదములకును మాధ్యులకును నిలయును వ్యవసాయ రాసాయనిక పరిశోధనలలో పాకబాటులు జరుగుచుండుటకొక్కర్థము లేదు. ఉపనాటకముల వేర్వేరు తరగతుల పాకబాటులను వివరించుచు, వానిని నివారించు పద్ధతులను నూర్చించిరి. అనివార్యములగు పాకబాటుల సంధ్యమున - సాధ్యమైనంతవరకు వానిని తగ్గించుట యెటులనో వివరించిరి. క్రమముగా నంటుంటిలేమని నిధాంతమును వ్యవముగ చెబుచు, దానిభరితముల నెట్లు నివారించవచ్చునో చెలిపిరి.

ఉపనాటకములకు, గత ఆరే ఉపనాటకముల సారాంశములను సంగ్రహముగ సేవోపయోగపడవలెనని, వ్యవసాయపరిశోధనపరిశ్రమగా, భూమి - పైరు - జంతువులగురించి మన యభిప్రాయము లెటుల మారినదియు చూపించిరి. వ్యవసాయ రసాయనశాస్త్రము సంకలితమున నొకశాస్త్రముగాదు ఈ శాస్త్రము ఇతర రసాయనశాస్త్రము లన్నిటియందుగూడ వ్యాపించియున్నది. అందుచే వ్యవసాయ రసాయనశాస్త్రము నొకగగోరువారికి, ఇతర శాస్త్రములలోగూడ మందిరివరకు ముండియుండవలెను. వ్యవసాయమునల సంపూర్ణ పరిశ్రమల నందవలె ననినయెడల ప్రైవేటుభావమును వానిబిభిషములను భాగగదెలిసికొనవలసి యున్నది. ఈ విషయ సిద్ధాంతమునకు, ఆవరణయందు, లాభకరముగనుండునా ఉండవలయు విషయము ప్రధానసాధనామోమించుచుండును. కాస్త్రమును జ్ఞాన మెంత సంపూర్ణమైన ఉత్పత్తియను మంత తగ్గుననువిషయము అందరను అంగీకరించునదే. ఇదియే వ్యవసాయ రసాయనిక పరిశోధనల ప్రారంభించుటకు కారణము. ఇదియే ఆదర్శము. వ్యవసాయమునుగురించి, సంపూర్ణముగ జ్ఞానమును కాస్త్రపరిశోధనలననే సాధించవలెను.

ఉపనాటకము ముగిసినతరువాత రాజధానికలాకాలాధ్యక్షులగు స్పీక్రు నాడు, ప్రభులతరపున, ఉపనాటకముల కృతజ్ఞతను చెబుచు, దుర్భాగ్యులగు రాసాయనిక శాస్త్ర విషయముల నింతనుబోధకముగ వినుట కిదియే ప్రధమమనియు, ఈయువనాట సముదయముల తమకొక యానందముగ నుండెననియును నుడిపిరి. వ్యవసాయశాఖాధికారి యగు ఆకాస్మికముగ పిచ్చుట సువనాటముల ప్రశంసించుచు దీర్ఘముగ నువర్ణించుచు, విశ్వనాథ్ గారి నుబోధకముగ ఉపనాటకములై న వారు చెలిపిన నూతన విషయములను ప్రశంసించి ఇట్టియువనాటములను, వ్యవసాయ జ్ఞానము ప్రజలలో బాగుగ వ్యాపించుననియు, నుడివి ఉపనాటకము వివరించిరి.

నత్య హరిశ్చంద్రయము
(రెండు కూర్పు) 1-0-0
సాత్రాజితియము (కొంగారసను) 0-12-0
(శ్రీకవితాకానిధి బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి)
చిత్ర మాధవ నాటకము
(Comedy of errors) 0-8-0
వర్తకులకు కమిషను) సుబ్రహ్మణ్యభాగవతులు,
12, పిలాతోపు మైలాపూరు, మద్రాసు.

రీ. సెటిల్ మెంటు కమిటీ

రైతుల ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగు పరచుటకు గూర్చి అంగడ సెటిల్ మెంటు ఆఫీసు సర్వే విచారణ యేట అసం తృప్తికరముగా ఉన్నదియు యాకవిజీవాదగోళు పునర్విచారణ యేదిగనుగా నడపబడినదియు విపులముగా తెలుపబడినది గవర్నమెంటు వారు కోరుతున్నాడు. తన సహభాగము యొక్కరనియన్నది. చాలా ప్రాముఖ్యమైనదిను మరీకొన్ని ప్రాముఖ్యములను ముందుగా మోచింపబడియున్నవి.

నవంబరు 10 తేదీవారము ఉద్యాప్తము 1 గంటకు తలుపులు సమావేశ జరుగును. పట్టులెల్లదన ఆధిపతులుచూడ దయచేయ ప్రార్థితులు. ఈసమావేశ ప్రాముఖ్యతను గ్రహించి పట్టులు యావన్నీ తప్పక నడుచేయవలెను.

దండు నారాయణరాజు,
విలూప, 5-11-28. కార్యదర్శి.

సూర్యగ్రహణము

ఏకశ్రవశ్చ అశ్వమేజు 80 సోమవారమున కలగ జొవు సూర్యగ్రహణముగూర్చి కొందరు కొన్ని సంజీవాములకు ప్రకటించియున్నాడు. కొన్ని సమాధానములనుగూడ ప్రకటించియున్నాడు. కాని యీ గ్రహణమున ఉత్తమైన సంజీవామేమియన నీ గ్రహణము గ్రస్తాస్తమయమా? కాదా? అనునది. 1 గ్రస్తాస్తమయమగుచో సూర్యగ్రహణమునకు పూర్వము చతుష్టయము భోజనముచేయగూడదు గవక వగల భోజనావకాశములేదు. గ్రస్తాస్తమయము గవక మరునాడు సూర్యోదయమువరకు భోజనముచేయగూడదు కాబట్టి నీవక్షయమన నా దినమంతయు నుపవాసమునండి మరునాడే భుజింపవలయును. 2 గ్రస్తాస్తమయము కానియెడల వైపకారము వగటియందు భోజనావకాశము లేకపోయినను పుద్గ మోక్షానంతరము భోజనముచేయుట కభ్యంతరమేమియు నుండదు. ఇట్లుండ నున్న విశ్వరథికాశ్రమిగారు, శృంగారం వే కటాచార్యులుగారు, శృంగారి నుబ్రహ్మ్యశాస్త్రిగారు, మొదలైన కొందరు సిద్ధాంతము గ్రస్తాస్తమయ మును, లుకా నుబ్రహ్మసా సిద్ధాంతిగారు, తొగళ్ళకు భాస్కర కాశ్రమిగారు, గర్భవరం మాధ జ్యోతిషులుగారు, మునాకాళి నుబ్రహ్మ్యశాస్త్రిగారు, బొగ్గరపు శీతారామ సిద్ధాంతిగారు, పాణ్యం వేంకటేశ్వరగారు, విజయగిరి వేంకటనుబ్రహ్మ్యశాస్త్రిగారు, పిడప రి వేంకటగారు సిద్ధాంతిగారు, మొదలగు సేక సిద్ధాంతము గ్రస్తాస్తమయము కాదనియు వ్రాసియున్నారు. కాబట్టి యీ గ్రహణము మన యాంధ్రదేశమునకు గ్రస్తాస్తమయము కాదా? కాదా? కాని చో మోక్షానంతరము భోజనముచేయుట కభ్యంతరమేమి?

వంచాగడములందు లేనటుగానందుచే సంజీవామున కవకాశముకలుగుచున్నది. కాబట్టి నీవిషయము వారు విచారించి సప్రమాదముగా నిర్ణయించినచో మిక్కిలినుజయోగముగానందును గ్రస్తాస్తమయముకాదని ప్రాసినవారలోగూడకుదమోక్షానంతరం 15 విభుజీక్షణుల పూర్వమును యొక్కను 30 విభుజీక్షణులకును కొందరు 1 ఘడియయు యొక్కను 2 ఘడియలును మరీయొక్కను 8 ఘడియలు ప్రాస్తుంపవని నిశ్చయించి వ్రాసియున్నారు. కాన మన మోక్షాంతరమెంత ప్రాస్తుంపవో విషయ మున్నదియను కనుక నీ కవకాశమును మన మోక్షాంతరము పులకం కవకాశములేమి చో కాశ్రమిగారును భోజనమేమి ములదా? నీవిషయము గూడ విచరించి గుంపియును దీర్చి కష్టము ప్రార్థితులు.

పురాణం రామానుజాచార్యులు,
విజయరాజు, పట్టుమగోదావిల్లా.

ఆంధ్ర జాతక తత్వము

సూర్యము 1, 2 భాగములు ఇది వహదేవి దైవజ్ఞునిచే సామ్యుత్తరములో 8, 40 ప్రాచీన జ్యోతిష గ్రంథములయొక్క ముఖ్యశాస్త్రములను సమీక్షించుచేసి సూర్య పూర్వముగా రచింపబడిన సుమారు 2000 సూత్రములుగలవు. అసూత్రములన్నియు తెలుగుభాషలో ప్రతిసూత్రమునకు తెలుగు అర్థమువ్రాసి ప్రకటించితిమి. ఒక్కొక్కభాగమునకు రూ. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులేదు.

అశ్వత్థ వెంకటేశాశ్రమి, గోపాలపురం,
కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

“కమ్మయహజన సంఘము - విద్యార్థి వేతనములు
20-10-28 తేదీన బెజవాడ కమ్మ విద్యార్థి వసతి గృహములో సాధారణ సభ సమావేశమై, పరమ సంఘముయొక్క మూలసంవిధాన వచ్చు వడ్డీను నున్న వివాదాత్మకముల క్రింద వసూలు కాబడిన మొత్తమును కలిపి రెండు వేలరూపాయలకు తక్కువ లేకుండా బి.విద్యార్థి వేతనము లివ్వవలసిన విధానాన్ని నిర్ణయించి వారు తీర్మానము చేసింది విద్యార్థుల దరఖాస్తులకు పరిశీలించి 99 గరు విద్యార్థులకు వేతనము లివ్వటం తీర్మానించినది —

శ్రీ యముచిత్రి న్యాయాధికారిగారు వారి స్వ విషయమై యందు కార్యములన్ని కార్యక్రమ పదవి రాజీనామా యిచ్చినందున వారిస్థానే శ్రీ పద్మావతి చినకామయ్య చౌదరిగారి కార్యదర్శిగా యెన్నుకొనడ ముండు. నూతన కార్యదర్శిగా మహాజన సంఘ రికార్డు వగైరా యావత్తున్న గత కార్యదర్శిగారు వారి స్వంతమును మీద గ్రామాంతర ముగనుండుటకు యింతవరకు రికార్డు వగైరా వప్పగించేను కొని యుండలేదు. వారు వచ్చిన నుటనే నూతన కార్యదర్శిగారు రికార్డు వగైరా వప్పగించే సహజమైనది. సభలో తీర్మానించిన విద్యార్థి వేతనములు యావత్తు పంపబడినవి. శ్రీ కామినేని చట్టాధికారులకు చౌదరిగారు వారి కనుకై వివాదాత్మకములను సంఘకట్టుగా యారోజన రు 11/-లు యిచ్చినారు. శ్రీ జంపాల సాంబయ్యగారు వారి పత్నిగారు రాజర తేజ్వరమ్మగారి వేతనం రు 20/-లు సంఘమువారు తీర్మానించిన విద్యార్థికి యివ్వవలసినదిగా యిచ్చినారు. వారు భయముకు సంఘము తరపున నావ్యయ పూర్వక పదవము లర్పించుచున్నాను. మన సంఘము వారిపై వేతనములు విద్యార్థి కొర మాపనునకు కూడా చాలదు. మన మిక్కడపోయినను వారింతటితో విద్య నిలపక యేదో విధముగ కష్టాత్మకములకు గురియై పోగిండుకొనక తప్పదు. మన సంఘము పెద్దదై యుండియు, మనము నీవిద్యార్థులను పోషించ బాలసంఘము వారరకరము సంఘము తరపున తొగడ వాగ్దానము చేసిన విరాళములను నూలుచేయుట కొక సుమస్తాను యేర్పాటు చేసివారు, కనుక వాగ్దానములు చేసినవారు తమ విరళములను పోషించగా యిచ్చిందోకాదు తొగడ వాగ్దానములు వెటసే నున్నా సంఘములకిచ్చి కేర్తుటకు తన ప్రోత్సాహ మివ్వగలండులకు ప్రార్థిస్తా యున్నాను.

కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్య,
బంధు. అధ్యక్షులు, కమ్మయహజనసంఘము.

శ్రీ భద్రాచల శ్రీ సీతారామచంద్ర మహాప్రభువారి దాసుడగు శ్రీ రామదాసుగారి అన్నపూర్ణ సంక్రంతి చందాపత్రికా

జగత్ప్రభాతులును శ్రీ భద్రాచల రామదాసుగారిచే శ్రీ భద్రాచలముందు స్థాపించబడి భక్తదత్త పురుగు తూము నర సింహవాడు శ్రీ నిరదిరామదాసు అమంది అప్పారావు, శ్రీ పొలం భోంవారి శ్రీ తుంగతుర్తి సరిసిహ్యరావుగార్లు మొదలగు పుణ్యపుణ్యులచే కీర్తివరకు నిరభ్యంతరముగా నడుచుచూ వచ్చిన బ్రహ్మశ్రీ కవిజ్ఞులుం వేకట్రమయ్య వారిదాసుగారి అన్నపూర్ణ సక్రంతి ప్రస్తుత యేది, మునున నిరవధతి తేనెయనున్న దీక్షిణి సేవ హోయ్యులచేయుచున్న శ్రీ తుంగతుర్తి నరసింహరావుగారు 1-10-28 వ తేదీన వరకువరకు వాసులెందున నూ యెంతయుంచి సక్రమంలో అన్నదాసు జుజుగుల చాలా కష్టసాధ్యముగా నున్నది.

యీ సక్రమము శ్రీ రామనామి కల్యాణదీపపత్రములో సక్రమము 1 లుగాయియు యీ కుద 15 లు వరకు 4000-0-0 నూపాయియున్న తక్కిన నెలలలో నిశ్చయించుచు నెల 1-కి 200-0 0 రూపాయి చొప్పున నున్న కావలసివున్నది

శ్రీ కవిజ్ఞులుం వెంకట్రమయ్య వారిదాసుగారు పరమ పదానాధి పాంకిత్యముల వారి 1919 వ సం॥ 19 తేదీ ఏప్రిలులో తేదీన వ్రాస్తే మనకావసర ప్రకారం ప్రకటించిన శ్రీ తుంగతుర్తి నరసింహరావుగారి ప్రారంభికాలమునుంచి యీ సక్రమములను వారి యజ్ఞానుసారము సేవసేస్తున్నను ముగిసినపు కామయ్య అనేవేకతోడన్న సేవసక్రమములను. వారు యీ సక్రమమునుసాంచి, నిర్వహించుకొని సామర్థ్యములు శ్రీ రామచంద్రమూర్తి యిచ్చివుండలేదు. యీ సక్రమంలో యావత్తు మొత్తము నీ సాధు జనులకు అన్నందోరకనియెడల జనులు చాల కష్టపడవలసి. కాన భక్త్యాత్ములయిన పుణ్యపుణ్యులు వారివారి కీర్తి కొలది కావలసిన ప్రవృత్తిహోయ్యులచే అన్న సక్రమ ఆ చంద్రావ్రముగా జరుగునది. యేర్పాటుచేయుచు భగవద్దత్తయిన మహాత్ములను మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము.

సూరినరపు రామయ్య
మేనేజరు, భద్రాచలం జగదందా సక్రంతి.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ నవంబరు 6 వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు			
బియ్యముబస్తాలు			
కురుకు తెనాలి	,,	ప 42 కలవి రు	13 0 0 13 8 0
నెల్లూరివి	,,	డిటో	,, 18 8 0 14 8 0
ధిల్లి	,,	డిటో	,, 15 8 0 17 8 0
రాగులు	ర. 164	బస్తా 1-కి	,, 11 0 0 12 0 0
సవ్వలు	,,	,,	20 0 0 28 0 0
2. ధాన్యముపప్పులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర	205	,,	15 0 0 16 0 0
సెనగలు	,,	డిటో	,, 13 4 0 14 2 0
పెసలు	,,	డిటో	,, 14 0 0 16 8 0
మినుకులు	,,	డిటో	,, 14 8 0 16 0 0
ఉలవలు	,,	ర 195	,, 10 0 0 11 0 0
3. నూనెపప్పులు			
నవ్వుల నూనె రు 1-కి	,,	145 0 0	150 0 0
నెయ్యి రు 1-కి	,,	14 0 0	21 0 0
వేరు సెనగపప్పు రు 1-కి	,,	49 0 0	50-0-0
వేరు సెనగనూనె గానుగ రు 1-కి ర	112, మినుకూనె 108		
ఆముదము రు 1-కి		102 0 0	104 0 0
4. చిల్లరపప్పులు			
చాయకకపు రు 1-కి		105 0 0	106 0 0
కూరకకపు	,,	75 0 0	88 0 0
మిరకకాయలు (గుంటూరువి) రు 1-కి	70 0 0	75 0 0	
దనినూలు	,,	80 0 0	88 0 0
గుంటూరు పాయకట్టు నీలియందు మణుగు 1-కి ర	40, 45		
కాశిపాస్తాపాయకట్టు	,,	50, 55	
తెల్లము రు 1-కి	ర 28 0 0	49 0 0	
అస్కాచక్కర బస్తా 1-కి	,,	24 14 0	26 2 0
చింతవండు రు 1-కి	,,	28 0 0	60 0 0
5. ఇనుము			
పట్టాకం రు 1-కి	,,	82 0 0	84 0 0
చదరం	,,	29 0 0	85 0 0
రవుండు	,,	27 0 0	85 0 0
6. నూలు			
నెం 20 లెన్ని కొంపం యాజీ		ర 8 2 0	
నెం 6 ,, కట్టారి		5 8 0	
నెం 24 ,, లాకి		6 0 0	
నెం 20 క్క రెక్కెస్త్రీలు		7 7 0	
నెం 40 కామ్యుగ 10 పా		15 0 0	
నెం 44 సాంజో		6 2 6	
నెం 40 రాజీ		10 12 0	
నెం 4 లెన్నిపసీడు		4 12 0	
7. దూది			
బోండావెట్టు బాదన 1-కి		రు 856 0 0	
8. లోహములు			
నెలడి 100 నెలం 1-కి		రు 61 2 0	రు 61 8 0
బంగారము 1-కి		21 0 0	21 2 0
పూలము 1-కి		13 6 6	
ఇత్తడి రు 1-కి	,,	228 0 0	282 0 0
రాగి రు 1-కి	,,	272 0 0	275 0 0
9. రంగులు			
అలిమేలు క్రిష్ణులాలము అలిమేలుకొ కొంపం			
నీనా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 58 0 0			
,,	నీలిరం 1 రం		1 10 6
,,	14 రతులు		1 10 0
,,	28 రతులు		1 9 0
,,	56 రతులు		1 4 6
,,	1 అందకు		1 4 0
క్రిష్ణులు పిచ్చునూ చిత్రం బంగారం (బ్రెస్లిరెట్టు) 8			
కాంకొ కి రి			
మొదటి రి			

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు నలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మూ రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరియితర రకములను ముట్టరు.

కాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

"మక్సిమ్" గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

జేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము

మెల ప్రతి 1-కి రు 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

ప్రకటన

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రము నందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి వీ. పీ. లు పంపుట సామ్యు వనూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సి బజారులో నుండు నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగీకరింపని సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లుగా వ్రాసి పత్రికలు వగైరాలు తెప్పించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కత్తావర	24-0-0
" ఆరమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మాడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0
సంవత్సరానికి సంచికలు } క్రొత్తది "	1-4-0	"	1-0-0
చందాదార్లకు }			
చందాదార్లకు నిజాంకి "	2-6-0	"	2-0-0

భారతి (నచ్చితమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితమగు చున్నది.

సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	7-2-0	కత్తావర	6-0-0
ఆరమాసపత్రికచందా "	8-9-0	"	8-0-0
చివరిపత్రిక "	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనకటి నాలుగు పంపుటలు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాబిన్ లో వైదు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. ఒక్కొక్క పంపుటకు (రెండుభాగాలు) మెల రు. 6-0-0. వీ. పీ. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సిబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకినందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణశ్రీకాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను పెక్కు మాతృకలతో నరికూచి చేర్చిన పాఠశేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులమగు పీఠికయునుగలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాబిన్ లోబైండు చేసిన సంపుటము మెల రు. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.

శతకములు విడిగను కొరకును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, తపాలుపెట్టె నెం 212రు, చెన్నపురి.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:—

నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సిబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

AMRUTANJAN

2 ఘనసారచందిని 8351

కొకరోగములకును, స్త్రీల మగుమవ్యాధులకును శ్రేష్ఠ మయినది. ఎరువు, తెలుపు, పడుపు, మొదలగు అంటు కొరొగములకు, స్త్రీలకుపంభించు కుకమకొగములకు నిర్మూలను గావించును. సీసా రు 1-8-0.

వీడికి అనుపానముకై చందిని అత్తకు నుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని త్రుత సీసా 1-కి రు 1-4-0 వి. పి. ఖర్చుల ప్రత్యేకము.

పి. కి. పి. అంతుకొ ఆయుర్వేదసహజం-పెరి వేపి, (నెల్లూజిల్లా)

1204 2 అత్తక భన్తము మెల రు 1-8 ౫ ౫-0-0

శ్రీ ముక్త్యాల సంసారమున 800 పుట్టుములు నేయబడి ఎడి. అహమూత్రము, వేడి, దగ్గు, క్షయ, పీట్టును బోగొట్టును. కఫమును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మందులో వంత అదును. అనేములు వాడి మెచ్చివారు. శీటలూగు ఉచితము. 1216 అత్తకసాయనశాల, ముక్కాల్లి, కృష్ణా.

చర్మ వ్యాధులకు గరుతుకూడ లేకుండచేయు

రాధా కృష్ణ

తామర మందు

వాడుడు

అన్ని ముఖ్యమందులకు

V. S. SASTRY & Sons, Tenali Guntur Dt.

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీ బెల్లంకొండ రామరాయకృత భాష్యార్థ ప్రకాశ వ్యాఖ్యానిత కావ్యభాష్యము గుడి.

(సంస్కృతము)

అత్యుత్కృష్టమున గ్రంథము.

ప్రథమవట్కము (1-6 అధ్యాయములు) రు 2-0-0

ద్వితీయవట్కము (7-12 అధ్యాయములు) రు 2-0-0

తృతీయవట్కము అచ్చునున్నది.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

1. నగుజోపాసన, నిర్గుజోపాసన రు. 0-8-0

2. దేవస్మృతి, విదేహస్మృతి రు. 0-4-0

3. దైవబలము (భక్తిప్రధానమగుచిన్న కద్యకావ్యము) రు. 0-8-0

(ఈ పుస్తకములు కావలసినవారు ఈ క్రిందివిధమునకు వ్రాయవలె

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,

కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

రాజరాజేశ్వరీ జ్యోతిషాలయం

మిహికకగాని, లేదనయముగాని పంపిన జైమిని శాస్త్రరీత్యా 20 లక్షములు కట్టి ఆయుర్విషయము, యోగ విషయము, కల్యాణవిషయము, సంతానవిషయము వ్రాయుటకు రు 5-0-0 దళాంత్యశీలగోరవారు ఉత్తరముద్వారా తెలిసికొనవలయును. ఆయుర్విషయము యోగవిషయము తరతరవిషయము సంతానవిషయము తెలుపుటకు 2-0-0

4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

దిలీగవైద్యశాల

శబరాలెం. రిచ్చా మొదలగు వ్యాధులను గూర్చి ధియ్య కుచ్చుచున్నాము. కూచి అన్నియు శ్రాంతికిత్యం వ్యాధిని తెలుపుము. చక్కని సలహా నిచ్చెము. "నెక్స్" ఈ మందు ముందీగవీరియూ, చిక్కనవామేహం, అత్యుష్ణం నపుంసకత్వం, అతిమాత్రం స్త్రీపురుష వ్యక్తులకునాన వ్యాధులకునానాంబి, రు 2/- మందులు పనిచేయనివా ఖరీదువాచును.